

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 201. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. szeptember 4.

Keresztes hadjárat

Uj keresztes hadjáratot hirdet a pápa. Nem hordozzák lovas heroldok a krisztusi szenvedés jelével ékített lobogókat végig a keresztény országokon és tüzesszavu barátok nem gyűjtik a férfiakat zászló köré. Valljuk be, a keresztes zászlók mai differenciáltságának korában ilyesféle propagandára siker reményében gondolni sem lehet. A pápa a Vatikánváros rádióleadójának arany-mikrofonja előtt ülve, hirdeti ma a XX. század új kereszteshadjáratát és nem a hitetlen törökök, nem a kegyetlen szaracénok, a kontyos tatár hordák, hanem az ezeknél is pusztítóbb téveszmék, a kommunista-tanok hirdetői ellen.

Nem kell kommentár a római katolikus egyház fejedelmének elhatározásához, mint ahogyan nem kell kizárólag kereszténynek sem lenni hozzá, hogy megboradjunk mindazon rombolásnak, pusztításnak láttára és hallatára, amelyeket a kommunista eszmék hívei követtek el olyan országok területén, hol eddig nyoma sem volt a szovjet-szervezeteknek és elég, hogy csak a spanyolországi lakosság szenvedéseire gondoljunk, hogy elrettenjen minden lelkiismeretes ember mindazoktól az eszméktől, amelyek ilyen eredményre vezetnek. A mohamedán, a buddhista éppoly megdöbbénnel látja csodaszép spanyol templomok füstölő romjait, mint a római katolikus, a zsidó és a protestáns hívő és egyformán tudja a világ minden kultúrnépe, hogy nemcsak Európát fenyegeti hasonló sorssal, hasonló végzetes romlással a kommunizmus, hanem Amerikát, Afrikát és Ázsiát is. Nincs természetesebb azonban annál, hogy az évszázadokon át legnagyobb katolikus állam, a katolikus Spanyolország szörnyűségei lepusztulásának láttára éppen Róma egyházfejedelme ad vészjelet a világ római katolikus hívei számára és éppen a katolicizmus sok vihart látott és még többet diadalmasan kiállott zászlaját emeli magasra, gyülekező-hirdetésre, amidőn új szent háborút, keresztes-hadjáratot hirdet a kommunizmus eszméi és azok terjesztői ellen.

Könnyen lehetséges, hogy ami kevésbé sikerült világnézeti, vagy politikai alapon, egyházi, hitvallásosan mélyreható nemzetközi szervezőakció folytán több sikerre vezet. A katolikus egyház vallási szervezete hatalmas erőt jelentő módon öli körül a lázban vívódó földtekét s a népeinek százmillió tömegeit szímlálja hívei táborában. faji és nemzetiségi különbségek nélkül. Oly tábor ez, oly földi hatalom, melynek erő- és energia-forrásai elszakíthatatlanul és megsemmisíthetetlenül mélyen gyökeredznek az ember lelkében és bevehetetlen erődítménye a minden acélpáncélnál vihatatlanabb hit; ugyanaz, amely minden hitvallás lényege, minden felekezetnek egyformán tiszteletreméltó hatalma. S amelyet megtagadnak a szociális világrend felforgatói, a kommunisták. A pápa új kereszteshadjáratát a hit fegyvereit emeli fel a szovjetaranyak véres fegyverei ellen. A pápa a külföldi ágensek ellen a maga főtisztjeit szólítja csatasorba, a római katolikus püspököket, akik már annyiszor öltöztek páncélt és vettek a kezükbe kardot a kereszt helyett, ha arra került sor a történelem során, hogy hitüket és hittestvéreiket fegyverrel védelmezzék meg a pusztulással szemben. A rádió, a repülőgép korában mindez ma anakronizmus lenne, a régi csatáknak régi

A sevillai rádióállomás jelentése szerint:

Elfoglalták Irunt a spanyol felkelőcsapatok

Befejeződött a spanyol belháború legvéresebb csatája — Nyolcvanezer halottja van eddig a testvérháborúnak

Az Irunnál lefolyt véres harcok, amelyek a spanyol testvérháború ütközetei közül eddig a legborzalmasabbak voltak, a tegnapi napon befejeződtek. A felkelők csapatai bevonultak ebbe a fontos stratégiai pontot jelentő városba és ezt a súlyos veszteségek árán megvívott győzelmet előreláthatólag San Sebastian elfoglalása fogja követni. Ezután a főváros elestével is számolnia kell a madridi kormánynak, amellyel remélhetőleg le fog zárulni ennek az évszázadnak legszörnyűbb testvérháborúja. A reggeli órákban még csak az Irun előtti harcokról érkeztek jelentések, este érkezett meg a távirat arról, hogy Irun elfoglalása megtörtént. A spanyol belháború legújabb eseményeiről a következő telefon- és távirati tudósításokat kaptuk:

Eletveszélybe került a madridi francia nagykövet

Hendaye-ből jelentik: Irunnál a spanyol belháború legvéresebb csatája még mindig tart. A város eleste, tekintettel arra, hogy a körülötte lévő magaslatok legfontosabbjait már megszállták a nemzeti csapatok, most már csak rövid idő kérdése. Ennek a nézetüknek adnak kifejezést a francia lapok haditudósítói is. A megvert és visszavonulóban lévő spanyol kormánycsapatok engedélyt kértek a francia határmenti hatóságoktól, hogy átléphessék a határt.

Más jelentés szerint Irun mai ostromát már reggel hat órakor megkezdték. A nemzetiek egyik csapata korán reggel megszállotta a városba vezető egyik utat. Utját azonban nem folytathatta, mert az uccákat a kormány csapatai torlaszokkal zárták el.

A Matin jelentése szerint a spanyol forradalomnak 80.000 halálos áldozata van és 150.000 ember sebesült meg súlyosan.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a kormány csapatai teljesen körülférték Huesca városát, minden összeköttetést a külvilággal elzárták és a város elfoglalására készülnek. Hendaye-i jelentés szerint az Irun-környéki harcok még mindig nem dőltek el. Spanyol-Behobie nevű öváros ellen borzalmas erejű rohamot intéztek a felkelők, akiket géppuskával és ágyúkkal fedeztek. Behobiet azonban a kormánycsapatok halálmegvető bátorsággal védik és délelőtt fél 12 órakor Behobie még a kormány csapatainak kezében volt. Három

kormánypárti repülőgép erélyesen bombázta a felkelők állását és amikor a zendülők egy repülőgépe Irun felé repült, a három gép megfutamította ezt a repülőt. A Frente Popular című lap elismeri, hogy a felkelők némi sikereket értek el Irun alatt, azonban hangsúlyozza, hogy a kormánycsapatok ellenállása változatlanul tart.

Harminc papot lemészároltak Daimielben

Párisból jelentik: A madridi francia nagykövet tegnap San-Sebastianból jövet francia területre akart átmenni. A kommunista milícia egyik őrszaka *Herbette* nagykövet autóját, amelyben a nagykövet felesége és egy *Caballeros* nevű spanyol származású állampolgár is helyet foglalt, a határ közelében megállásra szólította fel és leszállította az utasokat. *Herbette* nagykövet tiltakozott az eljárás ellen, de a milícia tagjai megfenyegették, hogy agyonlövik. A nagykövet erre ezt felelte:

— *Próbálják meg agyonlőni a francia nagykövetet!*

A közeben tartózkodó francia határőrség észrevette, hogy a nagykövet bajba került és csak közbeépítésének köszönhető, hogy a nagykövet és társasága megmenekültek a veszedelmes helyzetből.

A Havas-ügynökség tudósítója Toledóban járt és személyes benyomásairól jelentést tett. A világhírű Alcazar-palota bomlókzata romok-

fegyverzete: de nem vesztette erejét a hit fegyverének fanatizmusa. A pápa ezt a fegyvert emeli fel Egyházának és egyben az egész kulturvilágnak védelmére s példáját száz meg százezer katolikus pap fogja követni, példaadásul és elszánt győzelmi akaráttal.

Az nem lehet kétséges, hogy a pápa a maga új szentháborújának frontján maga mellett találja a világ katolikuságán kívül az egész mai polgári világrendet is, amely faji, nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül okult eddig is éppen eléggé a kommunizmus eszméi és gyakorlati eredményeiből. A mexikói, a madridi, az iruni borzalmak, melyek a világ nagy nyilvánosságának színpadán most játszódtak le, eléggé sejtette és szemlélte, hogy milyen eszmék és erkölcsök pótolják a kommunista világ benső ku-

lisszai között, a Kreml falai alatt évszázados intézményeink, mint az állam, az egyház, a magántulajdon, a jogbiztonság, a polgári szabadság életét. Nem lehetnek olyan faji, vagy felekezeti kérdéseink, amelyek megbonthatják egymás között a polgári társadalmak összefogását a kommunista propagandával szemben és meggátolhatnák ezeket a szervezetenleg homogén tömegeket, hogy az új szentháború falanxaihoz csatlakozzanak. Meg kell találni a módját annak, hogy a római jelszó, — küzdelem a kommunizmus ellen, — világirontó és világjelszóvá szélesedjék a katolikus egyház zászlói alól s a mozgósított polgári társadalmak minden rendelkezésükre álló szervezetségükkel és anyagi, erkölcsi erejükkel diadalra juttathassák az új, modern szentháború ügyét.

Akarja hogy kellemes megjelenése legyen?

Súlyt helyez külsejének ápoltságára? Akkor használjon NIVEA-fogpásztát. Kiválóan finom alkotórészei, óvják a fogzománcot és alaposan tisztítanak. NIVEA-fogpászta használata által fogai mindig szépek, fehérek és ápoltak lesznek.

ban hever. A palotába felkelők fészkeltek be magukat és

a kormánycsapatok kléheztetéssel akarnak a palota birtokába jutni.

Attól tartanak, hogy a felkelők kétségbeesett

Barcelonában meggyilkoltak egy olasz munkást

A Barcelonából érkezett jelentések szerint a városban meggyilkoltak egy Fasaella Umberto nevű olasz munkást, akinek halálával özvegye és hét gyermeke kenyérkereső nélkül maradt. A kivégzés oka az volt, hogy a munkás lakásán vallásos tárgyú képeket találtak. Az olasz kormány elhatározta, hogy válaszképpen megerősíti a barcelonai kikötőben lévő tengeri haderejét, egyben pedig tiltakozik a katalán kormányról. rámutatva arra, hogy a munkás már a harmadik olasz állampolgár áldozata a spanyol zavargásoknak.

A Paris Soir szerint új harcok kezdődtek Behobia mellett. Irunban az anarchisták vették át az uralmat és eltávolították a szociálista és kommunista vezetőket. A Temps híradása szerint elkezdődött harc folyik Irun birtokáért. A város bevétele biztosra vehető, de a felkelőknek drágán kell megfizetniük Irun birtokáért. Behobia községet este negyedhét órakor elfoglalták a felkelők.

Hír Irun elfoglalásáról

Később érkezett jelentés szerint, amit a sevillai rádióállomás is megerősített, a nemzeti csapatok bevonultak Irun városba. Ezt a hírt azonban még hivatalosan nem erősítették meg.

Londonból jelenik: A Reuter-iroda híradása szerint Hitler kancellár elhatározta, hogy két megbízottat küld az egyeztető konferenciára, amelyet a francia semlegességi javaslat ügyében tartanak.

A Morningpost jelentése szerint az angol kormány esetleg erőszak alkalmazásával, de feltétlenül meg fogja akadályozni, hogy az angol önkéntesek elmenjenek a spanyol frontra. A minisztertanács éppen ma foglalkozott a lehetőségek alkotmányjogi részével és úgy

kirohanási kísérlete sok áldozattal fog járni. A felkelők rádió útján üzenetet küldtek az Alcazar-palotát védő csapatoknak, hogy tartsák magukat az utolsó emberig, mert a felmentők már utban vannak.

A lapok jelentése szerint egy olasz származású újságíró, aki egy angol lap külön tudósítójaként működött, az arragoniai arcvonalon kapott sebesülésébe belehalt.

A Daily Mail jelentése szerint Daimelben 30 papot lemészároltak. A Madrid melletti Talaverai nevű repülő táborban a legénység az elmúlt éjszaka meggyilkolta tisztjeit és altisztjeit, akiket a felkelőkkel való rokonszenvezéssel gyanúsítottak.

döntött, hogy amennyiben szüksége lesz rá, a parlamenttől felhatalmazást kér majd, hogy az önkéntesek elutazását erőszakkal is megakadályozhassa.

Párisi politikai körökben úgy tudják, hogy az az értekezlet, melyet a spanyol polgárháboru emberségesebbé tétele ügyében tartanak, eredményre nyújt kilátást, tekintettel arra,

hogy Madrid és Burgos között tegnap sikerült az összeköttetést megteremteni. Ugy Madridban, mint Burgosban bekegyeztek abba, hogy megbízottakat küldenek ki Saint Jean de Luzbe. A tárgyalásokat Madrid és Burgos között magánosok közvetítették.

A Giornale d'Italia jelenti: Olasz hivatalos körökben a legnagyobb figyelemmel szemlélik azokat az eseményeket, amelyek Spanyolországban történnek. Az olasz kormány kezébe fontos adatok kerültek, amelyekből kétségbevonhatatlan módon meg lehet állapítani, hogy Franciaországból újabb fegyverszállítmányok érkeztek Spanyolországba. A francia fegyverszállítmányokat a spanyol kormánycsapatok vették át. Ez a körülmény — írja az újság — alkalmas arra, hogy az olasz kormány mérlegelje az új helyzetet s megvizsgálja a megváltozott körülményeket: vajon célszerű-e a semlegességi tárgyalások folytatása, vagy pedig az olasz kormányknak meg kellene-e szüntetnie a semlegességi egyezmény létrejöttére irányuló tárgyalásokat s ki kellene-e jelentenie, hogy cselekvési szabadságát visszanyerte. A Giornale d'Italia szerint az olasz kormány elhatározta, hogy eözt áll.

Az angol kormány visszautasította

az iraki külügyminiszter Palesztinára vonatkozó békejavaslatát

Londonból jelentik: Az angol kormány tegnapi ülésén behatóan foglalkozott Palesztina problémájával. A kormány elhatározta, hogy az iraki külügyminiszter közvetítő javaslatát visszautasítja és még tárgyalási alpnak sem fogadja el azokat a békejavaslatokat, amelyeket Irak királyának utasítására a külügyminiszter Londonba juttatott. A Daily Telegraph szerint a kormány ragaszkodik a gyarmati miniszternek a napokban elhangzott álláspontjához, amely szerint az angol kormány nem kezd hozzá a palesztinai helyzet megoldásának tárgyalásához, míg Palesztina valamilyen részében béke és nyugalom nem uralkodik. Csak akkor, ha az általános sztrájk és a zendülés megszűnik, ül le az angol kormány a zöld asztalhoz. A Daily Telegraph ezután bejelenti, hogy a kormány nem korlátozza a Palesztinába irányuló zsidó kivándorlást, ellenben több, mint valószínű, hogy Palesztinában elrendelik

az ostromállapotot.

Az angol minisztertanács tegnapi határozatának indoklásairól a Times a következőket írja:

— Az angol kormány nem akar olyan intézkedéseket tenni, amelyekkel ideig-óráig helyreállítja a nyugalmat, de amelyekkel alkalmat ad az újabb zavargásokra. Az angol kormány ragaszkodik ahhoz a feltételéhez, hogy a zavargásokat és öldökléseket be kell szüntetni, mert amíg ezeket az eszközöket politikai fegyverként használják, nem fog tárgyalásokat kezdeni. A kormány álláspontja változhatatlanul az, hogy az arab és a zsidó lakosság vezetőinek a tárgyaló-asztalhoz kellene leülniök és közösen megállapodniok olyan megoldásban, amely egyforma jogokat biztosít mind a két népnek.

— Az angol kormány türelmét a palesztinai kérdésben túlzott mértékben próbára tették. — írja a Times. — Az arabok vezérei azért jól tennék, ha az angol kormány jóindulatu javaslatait elfogadnák, mert a jószándék visszautasítása súlyos következményekhez vezetne.

A nyitott ajtó

Írta: CHARLES-HENRY HIRSCH

Kint a holdtalan éjszakában, az ős vörhenyes köntösébe öltözött erdőben zugott a szél. A svájci stílusban épült kis erdészlakban, amelyhez a legidősebb Clanda egy lakható szárnyat építtetett s ahol a Clandáknak már három nemzedéke lakott, a szarvasagancsokkal ékesített ebédő nagy tégiakandallójában szikráztak, ropogtak a hatalmas fahasábok. Két nagy csüngő petróleumlámpa terjesztette a világosságot. Ma este családi vacsora volt Clanda, a nagyapa, meghívta a gyermekeket és unokákat.

Az öreg ur ült az asztalfőn. Clémence, a hűséges öreg gazdasszony szolgálta fel az általa készített kitünő fogásokat. Vacsora alatt az unokáknak háromszor is fel kellett ugrani, hogy ki nyíssák az ajtót, amelyet Clémence becsukott.

— Az én ajtómnak éjjel-nappal tárva kell lenni, — hangsúlyozta a hófehérhaju nagyapa — ugyanugy, ahogy akkor találtam, mikor áldott, szentemlékű feleségem temetéséről hazajöttem. Biztosan emlékeztem, hogy amikor elmentem, becsuktam az ajtót, mikor hazajöttem, tárva volt. Miért?... ma sem tudom, de mintha valaki akkor ezt sugta volna a fülembe: „A szegények számára nyitva hagyott ajtón a boldogság, a szerencse is bejöhet a házba.”

Clémence, aki a fiatal pár első gazdasszonya volt, továbbra is özvegy ura mellett maradt, ő gondoskodott a kényelméről, mint egy hű kutya ragaszkodott nemcsak hozzá, de a gyermekekhez is, akik aztán lassan szerteszéledtek s utóbb a sorjában megszületett unokákhoz. Az egész család mikor ilyen családi összejöveteleknél egybegyült,

úgy üdvözölte Clémence-ot, mint egy kedves, szeretett családtagot.

Ott ült a legidősebb Clanda, Xavier Clanda, a kórházi főorvos, Amélie Clanda, azaz hogy Negierne, az autógyáros felesége és a gyermekek, akik Clémence-ot majd lehúzták a nagy szeretettől. Sorra csókolták és Clémence soha el nem mulasztotta megjegyezni:

— Ki fog most megcsókolni a kis Martiel helyett, aki Xavier ur születése előtt halt meg és olyan angyal-szép volt, hogy áldott emlékü aszszonyom mindig rettegett, hogy nem fog életben maradni, mert ez az angyalszerűség nem illik erre a világra.

Martielre senkisémm emlékezett, még a nagyapa sem igen, de ilyenkor mindig ő csókolta meg a hű öreg lelkét a kis angyal helyett.

Clémence elfogadta a csókokat, mindkét arcára egyet-egyét és hosszasan beszélt az aranyhaju, égszínkék-szemű, gyönyörű kis Martielről. Hogy asszonya bolondulásig szerette. A gyermek halála majdhogy őt is sirba vitte és míg csak meg nem halt, álmában mindig az az angyal-arcocská kísértette. Megtörtént, hogy erősen vitatkozott, hogy a gyermek meg sem halt, ott él, növekedik bankár és orvos-fivére között, hol diplomatának látta, hol katonatisztnak és mindig ő állt legközelebb az anyai szívhöz. A családtagok einéző mosollyal hallgatták ezeket a képzelgéseket, csak az öreg ur, a nagyapa maradt mélységesen komoly és szegezte ilyenkor tekintetét csökönyösen arra a nyitva tartott ajtóra, amelyet minden pillanatban becsaphatott az erdei szél, amelyen minden pillanatban besurranhattott a boldogság.

A nagyapa mellett jobbról és balról Amélie leánya és menyje, a bankár felesége ült, aztán sorjában, kor és nem szerint a többiek. A társalgás

félhangon folyt, a félig nyitott ajtó valahogy mindannyiukra ránehezedett. Nem tréfálkoztak, a társalgás gyakran akadozott. Az imént az ajtó, anélkül, hogy észrevették volna, becsukódott. Most egyszerre, bizonyára a szélfúvásra, hirtelen mint egy önmagától feltáruult. A gazdája széke mögött álló Clémence sápadtan meredt az ajtónyílásra, a kiáltás szájára fagyott, azt sem tudta, mit csinál, csak két kezével görcsösen megragadta az öreg ur vállát. Sorjában mind felugrottak és bámulva nézték a holdtalan éjszakában beszűrődő furcsa fehér fényt. Még a modern harmadik nemzedék is kicsit borzongva nézett a feltáruult ajtóra, amelynek küszöbéről felhangzott egy idegen hang:

— Megengedik, hogy belépjek?

— Hogyne... tessék... — dadogtathalkan az öreg ur és valamennyien csodálkozva nézték a bankár és az orvos korabeli feltűnően szép, szőke, égszínkék-szemű férfit, férfiadásban boldogult anyjuknak hasonmását.

— Eltévedtem az erdőben, rámsötétedett. Merre jutnék, kérem, a legközelebbi vasutállomáshoz? Bertrand Negier, aki legközelebb állt hozzá, készséggel odasietett:

— Ha megengedi, utbaigazítom.

Amélie cigarettára gyújtott és erőltetetten gyonyosan mondta:

— Nagyapa, miért nem tartottad itt ezt az urat? Nem volt koldus!... Talán a boldogság volt.

Az öregur minden válaszul vállat vont. Zavarosan gondolt a feleségére, a kis Martialra, a furcsa, villodzó, titokzatos fehér fényre, amely ennek az idegennek érkezését jelezte. De már visszajött Bertrand és nevetve megjegyezte:

— Jó alak volt... kis villanylámpát hordoz a zsebében, amely ahelyett, hogy világítana, erősen vakít. Annak a fényét vetítette ide be...

Bentoiu belügyi alminiszter:**Az anarchikus és szélsőséges megmozdulások lehetlenné tételére összpontosítjuk minden figyelmünket**

A prefektusok értekezlete București-ben — Luca belügyminisztert kihallgatáson fogadja az uralkodó — Pop Valer a minél szélesebb körben alkalmazandó külkereskedelmi szabadság híve

București-ből jelentik: Tegnap délelőtt Luca belügyminiszter elnökletével megkezdődött a prefektusok tanácskozása. A konferencián résztvettek a következők: Inculeț helyettes miniszterelnök, Bentoiu, Barca, Sergiu Dumitriu, Alimănescu, a premilitáris kiképzés főfelügyelője, Trailescu tábornok, Pohrin ezredes, országos tüzérügyi főfelügyelő. Elsőnek Inculeț helyettes miniszterelnök beszélt és a következőket mondotta:

— Három éves munkálkodásunk után azt szeretnénk, ha az eredményt megőrizhetnénk. Az építőmunkát tovább folytatjuk Bratianu lonel és a nemzeti érzés szellemében. Ez az érzés valamennyi párt közül a liberális pártot hatja át a legjobban.

Disz-szobor Inculețnek

Ezután köszönetet mondott a prefektusok lelkes támogatásáért, majd pedig Luca belügyminiszter érdemeit méltatta. Luca válaszában köszönetet mondott a prefektusok értékes támogatásáért, aminek következménye az ő belügyminiszteri kinevezése. Méltatta Inculeț hervadhatatlan érdemeit és kijelentette, hogy valamennyiük együttes munkássága sem elegendő ahhoz, hogy a volt belügyminiszter munkáját pótolják.

Bentoiu és Barca alminiszterek szólaltak fel ezután, majd Teganeanu buzau-i prefektus Inculeț iránti ragaszkodásának adott kifejezést és az ország prefektusai nevében egy művészi kivitelű, értékes diszszobrot nyújtott át emlékként.

București-i jelentés szerint a belügyminiszteriumban ma összeült prefektus-értekezlettel kapcsolatosan politikai körök tudni vélik, hogy Luca belügyminisztert esetleg már holnap kihallgatáson fogadja az uralkodó. A prefektusok értekezlete egyébként hódoló táviratot küldött a királynak. Különös fontosságot tulajdonítanak Bentoiu belügyi államtit-

Wass Béla gróf halála

A transilvania-i magyarság gyásza

A transilvania-i magyarság politikai, tudományos, irodalmi és társadalmi életének egyaránt súlyos vesztesége és mély gyásza Wass Béla gróf váratlanul bekövetkezett halála. A nyolcvannégyéves főúr — számos tudományos és társadalmi egyesület tagja, a nagymultu Muzem Egyesület elnöke, — az utóbbi időben Zaul de Campie-i birtokán, visszavonultan élt. Hétfőn este még jókedvűen költötte el vacsoráját, kedden, szeptember elsején reggel pedig holtan találták ágyában. Az orvosi megállapítás szerint általános aggkori elgyengülés és ezzel kapcsolatos szívgöngyölés végzett Wass Béla gróffal.

Szentgyevidi és czegei Wass Béla gróf 1852. január 13-án született. Családja egyike a legrégebb transilvania-i főúri családoknak, eredete egészen a XIII. századig nyúlik vissza. Az elhunyt Wass Béla gróf Someș-megye nyugalmazott főispánja, a széki ref. egyházmegyének harminc éven át főgondnoka, országgyűlési képviselő, az Erdélyi Bank elnöke, majd alelnöke, a Szamosvölgyi Vasút elnöke és 1925. február 21. óta, tehát több mint tizenegy éve a Muzem Egyesület elnöke volt.

Halálával a transilvania-i magyarság hasznos, nagyértékű, köztisztelőben álló és jellegzetes alakja távozott az élők sorából. Holttestét Cluj-ra szállították s a köztemető halottsházából csüförtökön délután négy órakor helyezték örök nyugalomra, a református egyház szertartása szerint a családi sírboltba.

kárnak a rend és biztonság megőrzéséről mondott beszédének. A belügyi alminiszter hangsúlyozta, hogy az ország rendjének és biztonságának megőrzése e pillanatban minden jó román számára magasabbrendű parancsoló szűkségesség.

— *Kötelességünk* — mondotta — *hogy megőrizzük az örökségünket és megakadályozzuk a polgári jogoknak erőszakkal való helyettesítését. Olyan megnyilvánulások, amelyeknek mintaképe a gyilkosság iskolája, nem tűrhetők. Eppen ezért minden figyelmünket az anarchikus és szélsőséges megmozdulások lehetlenné tételére összpontosítjuk.*

— Minden békés megnyilvánulás számára és minden törvényes megnyilatkozás biztosítására teljes szabadságot biztosítunk, ha ezek az emberiséggel és az erkölccsel egyvonalba esnek, de a legszigorúbban, példás kemélységgel járunk el mindenkivel szemben, aki gunyt űz a törvényekből.

A felszólalások után Luca belügyminiszter bizalmas jellegű, titkos megbeszélésre ült össze a prefektusokkal, akiknek utasítást adott az előző minisztertanács határozatainak értelmében történő intézkedésekről, *különös tekintettel a gárdák feloszlására és a rend fenntartására.*

Ugyancsak a beígért rendintézkedésekkel

kapcsolatosan a reggeli órákban a közoktatásügyi miniszteriumban a teológiai tanszakok valamennyi dékánja ülést tartott, amelynek során dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter rámutatott arra, hogy nem tűri az intézménynek bármilyen politikai tevékenységgel való kapcsolatba hozatalát.

— *Tilos* — mondotta a miniszter — *még pedig a legszigorúbb büntetés terhe mellett a diákoknak bármilyen politikai pártokba való beíratkozása* vagy hogy a hallgatók akár melyik politikai áramlat mellett rokonszenveiket nyilvánítsák. Ugy a diákokat, mint a tanárokat a rendelkezések elleni vétség esetén, ha valamilyen politikai vonatkozású ügybe keverednek, fegyelmi eljárás alá vonják. A dékánok az ösztöndíjaknak és az internátusok be-

A román-magyar kereskedelmi egyezmény módosítása

fogadóképességének növelését kérték.

Pop Valer, az új kereskedelemügyi miniszter ma megbeszélést folytatott Cancicov pénzügyminiszterrel és Mitita Constantinescuval, aki a jegybank kormányzója. A megbeszélések tárgya: a külkereskedelmnek egységes vezetés alá való helyezése. Jólértesültek szerint

Pop Valer a minél szélesebb körben alkalmazandó külkereskedelmi szabadság híve,

viszont a Jegybank vezetősége ellenvetéseivel. Ugyancsak Pop Valer ma megbeszélést folytatott Fabritius bucurești-i német követvel és együttesen elhatározták, hogy szeptember 8-án Münchenben román-német gazdasági bizottság ill. össze a román-német kereskedelmi egyezmény módosításának letárgyalására.

Itt említjük meg, hogy Brasov-ban ma nemzeti-parasztnári értekezlet volt, amelyen többek között Popovici Mihai, Madgearu, Rujinszki tábornok, Aurel Dobrescu, Armand Calinescu és még sokan vettek részt. A megbeszélésen a pártkereteknek a jelenlegi helyzetben való újjászervezéséről tárgyaltak.

Súlyos szerencsétlenség a Lomási Erdőipar vasutvonalán

Egy timișoara-i egyetemi tanár és egy caransebeș-i tanár súlyosan megsebesült, egy munkás meghalt

Lugoj-ról jelentik: Súlyos vasúti szerencsétlenség történt a Severin-megyei Zavoi és Poiana Marului iparvasúti állomások között. A Lomási Erdőipari Társaság egyik fával megrakott vonata Zavoi állomásról Poiana Marului felé haladt, amikor utközben a vonatvezető megrémülten vette észre, hogy egy vagonból álló, személyeket szállító vonat halad nagy sebességgel szemben a vonattal. A két vonat nagy erővel összeütközött és a személyvagonban ülő Loichita timișoara-i

egyetemi tanár és Savelcu caransebeș-i középiskolai tanár súlyosan megsérültek. Hatéanu Toma munkás az összeütközés következtében életét veszítette.

Hamarosan segítség érkezett ki a szerencsétlenség színhelyére és megállapították, hogy a szerencsétlenség oka Sakal Ferenc poiana-marului-i váltóór, aki tudta, hogy hamarosan be kell futnia a tehervonatnak és mégis elengedte a professzorokat szállító különvonatot. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Hitler enyhíti egyházi politikáját

Lloyd George meglátogatja a birodalmi kancellárt

Párisból jelentik: A lapok értesülése szerint Hitler kancellár megváltoztatta egyházi politikáját. A lapok szerint Mussolini még az osztrák-német megegyezés előtt biztosítékokat kapott erre nézve Hitlertől.

A Daily Telegraph szerint Hitler birodalmi vezér Brechtsgadenben rendeletet adott ki, amellyel megszüntette a római katolikus szerzetesek elleni valutapereket. Az angol Reuter-ügynökség is úgy értesül, hogy vége a kulturpolitikai harcnak Németországban.

Bécsből jelentik: Gleise Hortenau tárcanélküli miniszter vezércikkét írta a Wiener Neueste Nachrichtennek és többek között a következőket fejtegeti:

— A nemzeti elemek összefogására annál is inkább szükség van, mert a fennálló társadalmi rendnek a spanyol eseményekre való

tekintettel fel kell készülni minden eshetőségre. Az esetleges bolsevista veszélyekkel szemben Ausztriának is Németország oldalán kell teljesíteni hivatását.

Münchenből jelentik: Lloyd George volt angol miniszterelnök ma este innen Berchtsgadenbe utazik, hogy meglátogassa Hitler német birodalmi vezért.

URANIA

Péntek, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Mindent a gyerekért

Érdekes, izgalmas és szellemes.

Az előadás keretében fellép CAMORAH, a legtekélyesebb bővívész. Soha nem látott meta-ványával.

A kanadai csecsemő-paradicsom

„Ikreim születtek?” — kérdezte Mrs. Dionne, amikor öntudatra ébredt. „Igen, ikrei születtek és még három gyerek”, felelte az ápolónő. Ezzel a pillanattal indult el a világhír felé a Dionne-család. A kanadai ötösikrek sorsa az egész világot érdekelte. Az öreg callenderl körorvos hősi munkája és nagy tudása megmentette az öt kislányt, Ontario állam, sőt Kanada kormánya elhatározta, hogy gondjába veszi a gyerekeket. Mrs. Dionne az ötösikrek előtt már öt gyermeknek adott életet. Értésülésem szerint azok is igen kitűnő gyermekek, de a világ s szűkebben Kanada kormánya csak az ikrekre figyelt fel. A kislányokat orvosok és ápolónők felügyelete alatt, a modern orvostudomány minden eszközét felhasználva, mentették meg az életnek és amikor már túljutottak a kritikus első hónapokon, szép házat rendeztek be számukra, tündérmesésen vidám gyermekszobákat, játéktermeket, angyali ruhákkal és játékokkal bőven felszereltek; és elválasztották őket a szülőtől. Dionne mama és Dionne papa a többi öt Dionne gyerekkel, az ötösikrek házával szemben laknak, a kormány kisebb évráradékot szavazott meg a számára.

Émilie, Annette, Marie, Yvonne és Cécile köré csecsemő-paradicsomot épített a társadalom és ez a paradicsom naponta négyszer, beléptéidj ellenében bárki által megtekinthető. A kanadai állam ugyan már megalapozta az ötösikrek vagyonát egy alap létesítése által, de ezt az alapot növelni akarják. Ezért a beléptéidjás mutogatás. Émilie, Annette, Marie, Yvonne és Cécile, az öt rózsaszín hajú, duzzadt vörös ajkú kis angyal látszik, ficánkol, kacag, sír, verekszik, bóbiskol a mesekönyvből életrekellett gyermekszobában.

Minderre abból az alkalomból gondoltam, hogy megszületett a Dionne-házaspár tizenegyedik gyermeke, az ötösikrek kíséccse. Ez a kislány, aki ma négy-napos, sokat foglalkoztat. Normális időre született, normális gyermek. Az ötösikrek meseházával áellenben, a szerény Dionne-házban született, ott fog nevelkedni, nőrszék, orvosok, szakpedagógusok felügyelete nélkül.

Elképzelem, hogy ez a kislány, akinek még nevet sem adtak, váratlanul megszólal és kérdéseket tesz fel. Megkérdezi például, miért van oly szép házuk a kislányoknak és miért oly szén körülöttük minden? Miért gazdagok ők és miért szegény ő? Egy ilyen majdnem megszületett csecsemő roppant naiv lehet, bizonyára sok butaságot kérdezne, ha tudna. Ő szegény még nem ismeri az emberi viszonylatokat, a társadalom berendezkedését; műveletlen és informálatlan. Kitélik tőle, hogy megkérdezi: „miért nem törődik az állam minden gyerekekkel oly sokat, mint az én nénelimmel? Mi különbség van gyerek és gyerek között?”

Mondja, kanadai miniszterelnök bácsi, a külön-külön született gyerekekkel nem érdemes törődni? Vagyunk itt néhányan ilyen külön-külön születettek és bizony rosszul megy nekünk. Tessék elhinni: egy magamfajta csecsemő nem tehet arról, hogy hanyadmagával születik. Ha tudtam volna, belurakodtam volna hatodiknak, de odaát, meg nem született csecsemők birodalmában azt hittük, ez nem számít. Társadalom-bácsi, kérem, nem akarok okvetetlenkedni, de az én csecsemőfeljellemmel oly szépen el tudom képzelni, hogy minden gyerekről gondoskodni lehet.

Egy ilyen buta kis csecsemő sok bárdaságot öszszefecseg. Nem tudja, hogy abban a világban, ahová ő beleszületett, minden másképpen van. A társadalom együttes megmozdulásában megnyilvánuló érzésekre csak igen szembeállításokkal lehet hatni. Az öt egyszerre született angyalain szép kislány természetesen megmozdítja a szíveket. A külön-külön született csecsemőmilliók csupán statisztikai adatot jelentenek. Ki tud meghatározni egy statisztikai adattól? Igaz, hogy a kanadai bányavidéken a csecsemőhalandóság igen nagy és a statisztikusok ezt a tényt szép görbékben tudják ábrázolni, de a csecsemőhalandósági statisztika növelésére ítélt csecsemők fényképeit nem közlik a lapok és széptollú riporterek nem írnak meghatározó beszámolót a születésükről. Az emberek ebben a társadalomban, ahová beleszületett, kedves legifjabb Dionne, igen fásultak. Életük közvetlen körén kívül nem érdeklődnek nagy összefüggések iránt, el is nevelték őket az ilyenfajta érdeklődéstől. Az összes csecsemők egészséggel és jólétével foglalkozni: közügy lenne és ők undorral fordulnak el a közügyektől. Segíteni öt hébisztáron, beléptéidj ellenében gyereket csodálni, ez már kellemes magánügy. Igen, legifjabb Dionne, legokosabb lett volna várni a megszületéssel addig az ideig, amíg minden közügy: magánügy, amikor egy csecsemőnek nem kell negyedmagával születnie, ha azt akarja, hogy a társadalom törődjék vele.

PÁLÓCZI HORVÁTH GYÖRGY

Newyorkból jelentik: Speisinger Fülöpné, Missourai állambeli nő hatos ikreknek adott életet. Az ikrek közül csak egy maradt életben.

Szines film egy arad-i származásu orvos munkájáról

Halottak testrészeit ültetik át élőbe a plasztikai sebészet új uttorói

Aufricht Gusztáv dr., a Columbia-egyetem tanára Arad-on nyilatkozik a plasztikai sebészet új kísérleteiről és lehetőségéről, a most megkezdődött elnökválasztást kampányról és utjáról az óceánon át

Zeppelinén jött Európába Aufricht dr. felesége

Aufricht Gusztáv dr., az arad-i származásu hírneves amerikai orvos, a Columbia-egyetem tanára és a newyorki Post Graduate Hospital főorvosa, gyakori vendége Arad-nak. Minden évben szakít magának annyi időt, hogy hozzátartozóit meglátogassa. És minden alkalommal újat és érdekeset tud mondani a távoli világ szenzációjára kíváncsiaknak. A Duca-ucca 8. számú Aufricht-ház teraszán beszélgetünk, elsősorban természetesen a plasztikai sebészetről, amely napról-napra mutat új fejlődési lehetőségeket.

— Milyen kísérleteket folytat főorvos ur és milyenek a plasztikai sebészet új lehetőségei? — hangzik el az első kérdés.

A testrészek átültetése

— Még ugyszólván az elején tartunk, de a lehetőségek szinte korlátlanok. Ma már az orvosok a plasztikai sebészet egyes ágaira specializálódtak, úgy, hogy vannak orvosok, akik csak az áll, az orr, a fül, a bőrátültetés, a ráksebéssel összefüggő, vagy sebesülésekből származó műtéteket végzik. Még egész sereg eddig megoldatlan probléma kínálkozik megoldásra, így a bőrátültetés egyik személyről a másikra. Ennek óriási jelentősége van, főként gyermekknél, ahol nehezen lehet például nagyobb bőrfelületet levenni és másik helyre átültetni és sokkal könnyebb lenne egy másik gyermek bőrét felhasználni erre a célra. Véleményem szerint, ha a vérátömlesztés, ami végeredményben szintén transzplantálás, sikerül, úgy rá kell jönni előbb-utóbb erre is. A testrészek átültetése terén is folyik kísérletezés.

— Rendkívül fontos kísérlet az, amellyel most próbálkozunk:

a halottak egyes testrészeinek felhasználása a plasztikus sebészetben. Természetesen csak közvetlenül a halál után lehet kivenni a szükséges anyagot, mert a halál után még bizonyos ideig életképesek az egyes testrészek és csak olyan egyének holttestét lehet felhasználni, akik nem fertőző betegségben haltak meg. Nem szükséges ezt az anyagot nyomban felhasználni, mert jégben megfagyasztva, hetekre is eltehető és konzervált állapotban felhasználható.

A tartalékanvag kérdésének megoldása a plasztikai sebészet egyik rendkívül fontos problémája. Sok esetben megtörténik, hogy egy-egy betegnél például több porcot veszünk ki, mint amennyire neki szüksége van, ilyenkor a feleslegessé vált darabot, természetesen az érdekelt hozzájárulásával, a másik betegnél használjuk fel.

— Legutóbb egy szép esetem volt, ahol félarcot kellett újból rekonstruálni hat műtéttel, mindegyik 2—4 óra hosszat tartott.

A műtétet másfél órás, szines filmre vetették fel, amely aprólékosan mutatja az operáció minden kis részletét.

Ezt a filmet tanítványaim számára vetítettem le.

Az amerikai viszonyokról és a novemberben megtartandó amerikai elnökválasztásról

beszélgetünk.

— Éles harc lesz a jelöltek között. Roosevelt jelenlegi elnök legelkeseredettebb ellenségei sem tagadják, hogy a viszonyok lényegesen megjavultak, csak azt vetik a szemére, hogy az új prosperitá teremtése tulsok pénzbe került. A propaganda-hadírat erősen folyik már. A régi amerikai szokás szerint a régiék az első időben háttérbe vonultak és az új jelöltet engedik érvényesülni. Ez az új jelölt Landon, a republikánus párt elnökjelöltje, kansasi kormányzó. Még egy ellenjelöltje van Rooseveltnek, egy Lemke nevű képviselő, akit három összefogott kispárt támogat. Az egyik a Townsend-párt, amelynek vezetője érdekes és Amerikára jellemző karriert futott be. Townsend volt az, aki az agkori biztosítás gondolatát vetette be az amerikai közvéleménybe és e gondolása szerint minden hatvan évet betöltött amerikai havi 200 dollár nyugdíjat kell kapnia. Pártot létesített ennek a gondolatnak propagálására és minden helyen tagnak havil tíz centet — abszolút csekély összeg — kell fizetnie. Az első hónapban már százezerszámmra jelentkeztek a tagok — többnyire hatvan év körüliek — és

Towsend néhány hónap leforgása alatt — milliomos lett.

A hatvanévesek tízcentjeiből... A harmadik elnökjelölt Roosevelt, aki a harc végére tartogatja erejét, úgy hogy most időformán alig kezdte meg propaganda-munkáját.

Az óceánon át történt utazás kerül szóba és Aufricht dr. elmondja, hogy felesége, aki Budapesten maradt, a „Hindenburg” nevű Zeppelinén jött Európába, míg ő maga a Normandie francia óriásgőzös utasa volt.

Utazás a Zeppelinen

— A Zeppelin oly népszerű, hogy hónapokkal előbb kell lefoglalni a jegyet, amely 400 dollárba kerül. Tehát huszonöt százalékkal többbe, mint a luxushajó elsőosztálya. Néhány héttel az utazás előtt rendeltünk jegyet de közölték, hogy már elfogyott. Az indulás előtti napon telefonált a társaság, hogy az egyik utas visszalépett és ha akarjuk, a helyet átengedik. A feleségem hamar elkészült és másnap indult. Két napig tartott az ut és amin elmesélte nekem, nagyon kellemes volt.

— Én magam a Normandie-n jöttem. A nyolcemeletes hajón elkényeztetlen a kényelem és luxus és az utasok térképpel kezükben járhatnak, hogy el ne tévedjenek. A hajó hatalmas voltára nézve azt hiszem elég, ha elmondom, hogy liftek egész tömege működik és hogy az elsőosztály ebédlőjében körülbelül — ezer ember fér el. Négy és fél napig utaztunk.

Aufricht Gusztáv dr. fáradtan elhallgat. Alig érkezett meg Arad-ra, de már sokat kellett elmesélnie rokonainak, barátainak és az alatt a pár hét alatt, amelyet körünkben tölt, még sokat fog beszélni az amerikai egyetem tanár, hogy kielégítse azt a nagy kíváncsiságot, amelyet egy távoli világrész sok csodája iránt tanusitanak egy csendes kisváros lakói...

Marosi Rudolf.

CORSO-MOZGO

Rendkívüli sikerrel fut
Jegyelővétel
delelőtt 11—1-ig
Telefon 565

Ünnepélyes szezon-nyitó diszelőadás „A vágy” Marlene Dietrich és Gary Cooper Világfilme Ez a film, mely a nézőt elviszi a nagy indulatok szerelemvilágába, egy olyan filmalkotás, amely valóban magával ragadja a nézőt. Pótműsor: a legújabb Paramountjournal és a régi Moscovia szines film. Előadások kezdete hétköznapokon 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor szombaton és ünnepnapokon d. u. 3-kor.

CORSO-MOZGO

Rendkívüli sikerrel fut
Jegyelővétel
delelőtt 11—1-ig
Telefon 565

Térdénállva lőtte agyon férjét

a gyilkossággal vádolt chisineu-cris-i asszony

Ionescu dr. törvényszéki orvos érdekes vallomása — A nyomozást vezető csendőrfőhadnagy szerint, nem bántalmazták a vádlottakat — Pénteken reggel hirdet ítéletet a bíróság

Csütörtök délelőtt folytatták Tuta Constantinné, a férjgyilkossággal vádolt chisineu-cris-i asszony és Mistor Cornel bünpörét. Mint legutóbb beszámoltunk, a vád szerint az asszony ez év márciusában revolverrel agyonlőtte férjét, majd bejelentette a hatóságoknak Tuta öngyilkosságát. A legutóbbi tárgyaláson az ügy tanuit hallgatták ki, ma dr. Bunteanu körorvos került sorra. Az orvos kijelentette vallomásaiban, hogy az ügyről nyert első impressziója az volt, hogy *gyilkosság történt*. Gyanus körülményeket talált, elsősorban a revolver fekvését.

— *A halott úgy tartotta kezében a revolvert* — mondotta Bunteanu dr. — *mintha egy virágcsokrot tartana.*

Ionescu Alexandru dr. törvényszéki orvos részletesen ismerteti azt a helyzetet, amelyben a hőttestet találtá. Kijelentette hogy az ágyat elmozdították, mire odajött. Az ágy mellett varrógép állott, úgy hogy arról az oldalról nem lehetett a halálos lövést leadni, mert nem volt hely arra, hogy az asszony ott álljon. Viszont a golyó fekvése igazolja, hogy más oldalról nem lehetett löni. Lehetségesnek tartja, hogy

az asszony letérdelt az ágy mellett, úgy térdelve lőtte agyon alvó férjét.

Caproiu csendőrfőhadnagy elmondotta, hogy az asszony e'inte tagadott. Mistor azonban mindent beismer, mire az asszony is me'főrt és minden kényszer nélkül beismerő vallomást tett. Később pedig, a rekonstrukció alkalmával aprólékosan elmondotta, hogyan követte el tettét. Két tanu, Balco Emilia és German Paracha azt vallják, hogy a vádlottakat megverték. Lepa Valer dr. védő ezután új tanut jelent be, majd kéri Ciorogariu Eugen vadászati vezérfelügyelő, százados, szakértőként való kihallgatását a golyó irányára vonatkozólag, kéri azonosítást, hogy a helyszínen tartson szemlét az arad-i törvényszék. A bíróság rövid tanácskozás után elutasította a kérelmet, mire a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Gutuoniu Iancu ügyész vádbeszédében előre mefontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja Tutánét és bünrészességgel Mistort. Ismerteti az előzményeket és megállapítja, hogy a tizenhat éves házasság alatt mind nagyobb gyűlölet lett urrá az asszonyban férje iránt, akinek megölését határozta el. Az érvek egész sorát ismerteti, amelyek kizárják, hogy Tuta Constantin öngyilkosságot követett volna el. *Könnyű erkölcsű, nerverz nőnek festi le a*

Szívelhűdéshen meghalt

Crenian Aurel ezredes, Timişoara volt rendőrprefektusa

Cluj-ról jelentik: Az éjszaka fél 1 órakor Saguna-uccai lakásán szívelhűdés következtében meghalt Crenian Aurel nyugalmazott alezredes. Tegnap este még jókedvűen elbeszélgetett éjfélig a Newyork-kávéházban barátaival, majd otthon ágybafektült és olvasott. Olvasás közben érte a szívroham, mely megölte a mindig vidám katonát. Crenian Aurel, aki 1875-ben született, Cluj-on kezdte pályafutását. A 21-es honvéd gyalogezred aktiv tisztje volt. A világháború mint kapitányt érte. Az orosz fronton elfogták a számos kitüntetéssel viselő kapitányt, aki azután megszökött a hadifogságból és mikor hazatért, honvéd őrnagynak léptették elő. Az impériumváltozás után a román hadseregbe mint alezredes lépett át és először a 83-as gyalogezrednek, majd a 9-es vadászezrednek lett a parancsnoka. Nyugalomba vonulása után az Avarescu-kormány rendőrprefektusnak nevezte ki és először Cluj-on, majd Timişoara-n teljesített ilyen minőségben szolgálatot. 1930-ban vonult teljesen nyugalomba. Halála mély részvétet kelt mindenkiben, aki ismerte.

vádlott asszonyt, aki mindenáron meg akart szabadulni férjétől. Hivatkozik a csendőrségi nyomozás eredményeire.

— *Nem lehet egyszerűen elvetni azt a nyomozást, amelyet a csendőrség vagy rendőrség végez* — jelentette ki az ügyész — *mert akkor feleslegesként bélyegezzük meg ezt a két intézményt, ami lehetetlen helyzetet teremti. A vád ottak vallomása nem lehet mérvadó a bünpörben.*

Ezután Avram Nicolae dr. az elhunyt családja nevében 200 ezer lei kártérítést kért, majd

Lepa Valer dr. tartotta meg védőbeszédét. Tiltakozott mindenekelőtt az ellen, hogy könnyű erkölcsű, nerverz asszonynak bélyegezte védencét, errenézve a vád semmiféle bizonyítékkal nem rendelkezik. Loszögezi, hogy az egész tárgyalás alatt ő is, mint a bíróság, pozitív bizonyítékot keresett, amé'v a legcsekélyebb mértékben is terhelő lett volna az asszonyra. *Nem talált. Felsorakoztatja mindegyiket az érveket, amelyek az öngyilkosság teóriája mellett szólnak és kijelenti, hogy a törvény alapján csak azok a vallomások vehetők figyelembe, amelyek a fő tárgyaláson hangzanak el. Eme vallomások alapján pedig védencét nem lehet elítélni. Felmentést kér. Ciorogariu ügyész replikája után a két vádlott az utolsó szó jogán beszélt. Az asszony ennyit mondott:*

— *Nem vagyok bűnös, tegyenek velem amit akarnak.*

A fiu szabadlábrahelyezését kérte és szintén ártatlanságát hangoztatta. A törvényszék ezután péntek reggel kilenc órára tűzte ki az ítélethirdetést.

Letartóztattak és a hadbírótság elé kísérték egy budapesti orvost

Az episcopia-i határállomáson tartóztatták le dr. Kovács Ferencet

Oradea. Dr. Kovács Ferenc budapesti orvos feleségével dr. Fernbach Máriával rokon látogatásra jött Romániába. Az orvosnőnek a rokonsága a Seleus községben lakó és köztisztelőnek örvendő Fernbach-család és így több hetet töltöttek rokonlátogatáson a községben és természetesen a közellevő fürdőkben. Minthogy az orvospárnak a szabadsága lejárt, ezért tegnap délelőtt utnak indultak Budapestre, hogy szerdán azután újból megkezdhessék tevékenységüket és hogy a férj, aki tisztis orvos is, állását újból, elfoglalja. Teljes rendben ment az utazás a határig, meg volt az utlevél- és vámvizsgálat és az orvos a jegypénztárhoz sietett, hogy jegyüket Budapestig megváltsa. Az állomás pénztáránál Neagu pénztáros és dr. Kovács között vita támadt, mert az orvos nyilatkozata szerint a pénztáros három leiel többet kért, mint amennyi járt volna.

A pénztáros és az orvos között támadt szó-

váltás mindiobban elmérgesedett és ekkor az orvos egy megdöglőtelan kijelentést tett. A kijelentés következményeinek hirtelen tudatára ébredt orvos a következő pillanatban már bocsánatot kért a pénztárostól a kijelentésért, ez azonban nem fogadta el a bocsánatkérést, hanem azonnal rendőrt hivatott, jegyzőkönyvet vett fel

és a megjelent rendőrkomiszár azonnal letartóztatta dr. Kovács Ferencet.

A letartóztatás pillanatában az orvos felesége, aki már a vonatban ült, leugrott a kocsiból és így bejött mindketten a helybeli rendőrségre, amely átkísérte az orvost az ügyészségre. Itt megállapították, hogy az orvos kijelentése a határállomás területén történt, amely hadizónába esik és

így az eset ielett a hadbírósnak kell dönteni.

Ennélfogva az ügyre vonatkozó összes iratokat dr. Kovács Ferencel együtt átküldik a hadbírótság ügyészségre, amely holnap dönt majd dr. Kovács további sorsáról, míg a felesége hazautazott Budanestre.

AZ ORADEA-I PREMONTREIEK VAGYONA,

amelyet te'ekkönyvi átírással téves adatok alapján elvettek tőlük.

— A rend nagyértékű ingatlanai Oradea területén —

Oradea-ról jelentik: A telekkönyvi átírás ügyében, melyet néhány nappal ezelőtt a Premontrei Rend terhére eszközöltek, a legfelsőbb bírói fórumok még nem mondták ki a döntést. Az a körülmény, hogy a „kiigazítást” a legjobban érdekelt fél, a Premontrei Rend megkérdéze, illetve előzetes értesítése nélkül hajtották végre, nem nehézményezhető, mert amióta telekkönyv létezik, az ilyen kiigazítások, illetve átírások alkalmával figyelmen kívül hagyják az eféle formaságot, mint a tulajdonos megkérdéze és így a premontreiek esetében is csak a jogszokásnak megfelelően jártak el. Valószínűleg az államot sem fogják megkérdézni, ha a felsőbb bírói fórumok a premontreiek telekkönyvi betétlapján „1936. augusztus 22-én történt hibát” korrigálni rendelik és a legújabb tulajdonos nevének tör'ését rendelik el. Ami remélhetően be fog következni.

Az oradea-i Premontrei Rendnek, amelynek jogi személyisége az 1930-ban kiadott kultuszminiszteri rendelet értelmében kétségbevonhatatlan, Oradea város területén a Ciorogariu-uccában és a szőlőhegyen van ingatlan. E két ingatlan rendkívül nagy értékű.

A telekkönyvi betétlap szerint tehát a premontreiek ingatlana a városban 47731 négyzetölen fekszik, a szőlőhegyen pedig egy hold és 1401 négyzetölet, vagyis összesen két holdat és 161 négyzetölet tesz ki. A két terület nagysága pedig 6234.1 négyzetölet, majdnem öt hold. De nem is annyira a földterület, mint inkább a

rajta levő hatalmas, monumentális kétemeletes épületek és a templom képeznek nagy értéket.

A mexikói követ autóbalesete

Rómából jelentik: Pistoia közelében egy gépkocsi, amelyen Mexikó quirinali követe és hat társa utazott, az országuton felborult. Az utasok súlyosan megsebesültek s a közeli Poscia kórházába szállították őket.

CHARLES BOYER
LORETTA YOUNG
WARNER OLAND

világfilmje:

SHANGHAI.

A forró szerelem és lángoló gyűlölet: film e
Az elfojtott vágyak s viharos szenvedélyek filmje.
Az exotikus csillogás és európai elegancia filmje.

MA PREMIER!
CENTRAL!

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

HIREK

A szerelem - agybaj

A pozitív tudományok művelői már régen megállapították, hogy a költők, regény- és drámaírók legkedveltebb témája: a szerelem — agybaj tulajdonképpen és rendszeres értekezések jelentek meg arról, milyen elváltozások észlelhetők a boldog, vagy boldogtalan szerelmeseken. Tudomásul vehettük, hogy fokozott szív működés, hőemelkedés és bizonyos agybéli elváltozások lesznek urrá azon, aki a szerelem hálójában vergődik. Mindez tehát tudott dolog, viszont aligha fordult még elő, hogy valaki ezt a tudományos elméletet bíróság előtt használja fel szélhámoságai védelmére. Az úttörő ezen a téren egy satumare-i lakatos, akinek tárgyalása nemrégiben folyt le a bíróság előtt.

Tökés Pál lakatos mellékfoglalkozásként szélhámoskodott. Megszerezte azon katonafiúk nevősrát, akiknek szülei naiv, falusi emberek és sorban kereste fel őket avval a mesével, hogy fiuk megszökött, körözik s át kell szöknie Magyarországra, ehhez azonban a ruháira és némi készpénzre van szüksége. A megrémült mamák és papák — főként az előbbieket — ész nélkül fizettek és még ráadásul hálálkodtak a jölelkű fiatalembernek, aki ilyen súlyos ügyben segítséget nyújt a bajbajutottaknak. Egy helyen azonban megjárt a derék lakatos, mert éppen azzal érkezett haza szabadságról a katonafiú. Tökés Pál így a csendőrség kezére került, most pedig a bíróság elé állították szélhámoságaiért.

A vállalkozószellemű satumare-i lakatos azonban ismét bebizonyította, hogy ötletes férj. Mert a bíróság előtt azzal védekezett, hogy — nem épelméjű. Ragyogó szónoki készséggel adta elő, hogy gyakran szerelmes, ilyenkor a szerelem az agyára száll és maga sem tudja, mit tesz. Tehát nem vonható felelősségre; büntetőjogiilag. A bírák megmosolyogták a nagyszerű ötletet, amelyet megfelelőképpen honoráltak is. És Tökés Pált — másfél esztendei börtönre ítélték, amibe a lakatos nyomban belenyugodott. Egyáltalán nem sokalta. És most másfél évig ráér gondolkodni, — valami újabb, talán még szellemesebb ötletet, amellyel kiszabadulása után a pénzt elővarázsolja naiv emberek zsebéből... A nagyszerű kezdet után egyáltalán nem kétséges, hogy Tökés rá fog jönni a „tipp”-re.

— **MELEGEBB IDŐJÁRÁS.** Mérsékelt délkeleti légáramlás, kevés felhőzet, a hőmérséklet kissé emelkedik.

— **Ghandi súlyos beteg.** Bombayből jelentik: Mahatma Ghandi mocsárlázban súlyosan megbetegedett.

— **Dr. Ioan Groza vármegyei prefektus hazaérkezett.** Arad-vármegye prefektusa, dr. Ioan Groza, szabadságának egy részét, mint rajongó művészetbarát, Salzburgban töltötte, ahol meghallgatta az ünnepi játékokat Toscanini és Weingartner dirigálásában, majd természet-szeretetének tett eleget, amidőn mint egyszerű turista, hátizsákkal a vállain, bebarangolta Ausztria legszebb tájait. A prefektus felejthetetlen emlékekkel tért haza s átvette újra hivatala vezetését.

— **Beck lengyel külügyminisztert nem hívták meg Németországba.** Varsóból jelentik: Lengyel politikai körök visszautasítják azt a beállítást, mintha Beck lengyel külügyminisztert meghívták volna a német nemzeti szocialista-párt nürnbergi kongresszusára. (Rador.)

— **Az angol tengerészeti miniszter Budapesten.** Budapestről jelentik: Az angol tengerészeti polgári minisztere, Kenneth Lindsay, aki szabadságát Budapesten tölti, ma délben Knox budapesti angol követ társaságában Gödöllőn tiszteleggett Horthy Miklós magyar kormányzónál. A kormányzó meghívta az angol minisztert, — aki 37 éves korában került miniszteri székbe, — ebédre.

— **24 millió elsikkasztása miatt letartóztatták a Pathe-filmgyár elnökét.** Párisból jelentik: A vizsgálóbíró 24 millió frank elsikkasztása miatt letartóztatásba helyezte Pathe Bernardot, a Pathe-film társaság felügyelő bizottságának elnökét.

— **Félévi börtönre ítélték egy arad-i ügyvéd tolvajait.** Ábrahám Ottó büntetett előéletű betörő került ma a bíróság elé azzal vádolva, hogy betört dr. Avram Nicolae ügyvéd lakására. Az ügyvéd felesége megzavarta munkájában, úgy, hogy a betörő zsákmány nélkül kénytelen volt menekülni, később pedig elfogták. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet és Ábrahámot hat havi börtönre ítélté.

— **Czegka Baba újrendszerű mozgásművészeti Iskolája.** Czegka Baba, az ismert arad-i mozgásművészeti pedagógus, nemrégiben tért vissza külföldi utjáról és megnyitotta speciális mozgásművészeti iskoláját. A külföldi tanulmányút eredményeképpen Czegka Baba arra törekszik, hogy a mozgásművészeti tanításban meghonosítsa a mozgásművészeti pedagógia legújabb elveit és egész sereg ujjtással ismeresse meg az arad-i közönséget. Érdekes ujjítás az is, hogy külön tanfolyamot rendez kizárólag 4—12 esztendőes fiúk részére és ennek a tanfolyamnak során művészileg kidolgozott atlétikai gyakorlatokat, valamint nyújtó és korlátlan elvégzendő tornagyakorlatokat tanít. Ennek a tanfolyamnak egyébként — a modern pedagógia elveinek megfelelően — az is a célja, hogy önállóságra és önbizalomra nevelje a fiatalokat.

Két különös fa

Franciaországban nemrég nyilvánították nemzeti emlékeknek, mint ritkaságot, egy érdekes fát, illetőleg hetet, Sévres mellett van hét tölgyfa, amelynek egyetlen gyökere van s egymással szomszédos hét önálló jából álló facsoportot alkotnak. A fa mostantól kezdve a műemlékeknek és a természeti ritkaságoknak kijáró védelemben részesül. Ebből az alkalomból a francia sajtó feleleveníti a világnak egy másik különös, sőt mondhatni legfurcsább tájáról szóló leírásokat. A fa természetesen Amerikában van. Floridában, gyümölcsfa és 17 féle gyümölcs terem rajta. A csodálatos gyümölcsfa nem a természetnek valamiféle szeszélye, hanem egy kertész „remekműve” és gazdájának, E. J. Ará-nak sok gondot okozott, míg létrehozta. Alma, körte, cseresznye, meggy, narancs, banán és ananász terem egy és ugyanazon fán. Akik látták, meghökkenően érdekes látványnak mondják és természet-tudósoknak is kedvenc kísérleti tárgya, hogy egy és ugyanazon fa organizmusa hogyan képes egyik ágát még virágoztatni, másik ágában már érlelni egy másfajta gyümölcsöt. A „készítője” tréfásan „saláta-fának” nevezte el különös alkotását.

— **Dr. Samson rendeléseit megkezdte bel-, bőr- és urológiai betegeknek d. e. 10—1. d. u. 4—8 között.** Str. Eminescu 30. Ortutay-palota. Nőknek külön rendelés.

CZÉGKA EMILIA

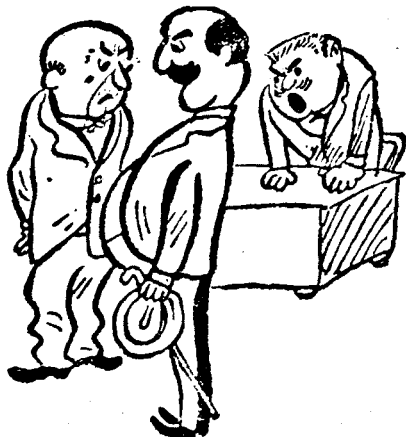
szeptember 15-én kezdi meg (kizárólag fiúk részére) speciális tornakurzusait.

Korszerinti csoportosítás, szertorna, könnyű atlétika, partertorna, akrobatika tanítás teljesen újszerű módszerrel. Összes sportok alapoktatása. Beiratkozás Eghy Ghissa testkultúra intézetében, Bul. Reg. Maria 24. sz.

— **Megnyílt Budapesten a lakberendezési- és rádió-kiállítás.** Budapestről jelentik: Winckler István dr. magyar kereskedelmi miniszter ma délelőtt 11 órakor nyitotta meg nagy ünnepségekkel a városligeti iparcarnokban rendezett lakberendezési- és rádió-kiállítást. A kiállításon mintegy 700 cég állított ki árukat.

— **A kisantant uszónak versenye.** Spalatóból jelentik: Ma lefolyt a kisantant sportmérkőzések keretében az uszóverseny, amelynek eredménye a következő: 1. Jugoszlávia 5 ponttal, 2. Csehszlovákia 3 ponttal, 3. Románia.

A társ

— *Miféle jogn üvölt ez az ember olyan borzasztóan az ön irodájában...?*
— *Hja, ő a cég „csendes társa”..*

— **Halálozás.** Özv. Zubor Gyuláné, szül. Tolnay Gabriella, volt törvényszéki tanácselnök és ügyvéd özvegye, 81 éves korában, ma éjjel Arad-on elhunyt. Halálát gyermekei, Zubor Andor volt városi tanácsos, dr. Zubor Imre ügyvéd, Horváth Jánosné táblabíró özvegye s nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése péntek délután 5 órakor lesz a felsőtemető halottas házából, a családi sírkertbe.

— **A Tábla leszállította egy arad-megyei apagyilkos fiu büntetését.** A múlt év decemberében megdőbbséte gyilkosság történt az arad-megyei Varadia községben. Taranu Constantin parasztgazda már évek óta haragos viszonyban volt természetes apjával, Manasiu Pállal, akivel egy fedél alatt élt. Az öreg gazda iszákos és goromba természetű volt, állandóan veszekedett a fiával és menyével, akik szó nélkül tűrték a gyakori szidalmakat. Egy decemberi estén, közvetlenül karácsony előtt késő éjjel jött haza Manasiu a kocsmából és amint a szobába tártorgott, hangosan rákiáltott a fiára. Az álmából felriasztott fiu látta, hogy az apja részeg, nem sokat törődött vele és a fal felé akart fordulni, Manasiu azonban tovább dühöngött, majd kést rántott és avval kergette ki fiát az ágyból. Taranu az ajtó felé menekült, az öreg azonban az asztallal eltöröszölte az ajtót és késsel üldözte a fiát. — Most végzek veled! — kiáltotta fenyegető hangon és rárontott a fiura. Taranu látta, hogy nem tud elmenekülni a dühöngő öreg elől és ekkor hirtelen az apja ágyához szaladt, ahol az öreg a revolverét tartotta. Meg is találta a fegyvert és az apjára szegezte. Manasiu nem ijedt meg a revolvertől, mire a fiu a levegőbe lött, majd amikor apja közelebb lépett hozzá és felemelte a kést, két golyót lött az öreg ember mellébe. Manasiu hangtalanul összeesett és nyomban kiszenvedett. Taranun az arad-i törvényszék szándékos emberölés címén háromévi börtönre ítélte. A gazda felebbezett és így ügye a tábla szüneti tanácsa elé került. A tábla Craciunescu tanácsa megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és Taranu büntetését egyévi és tizhavi fogházbüntetésre szállította le. A főügyész megnyugodott az ítéletben, míg a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Hangoerseny

— *Miért fenyegeti az a bácsi bottal azt a néni?*

— *Dehogyan fenyegeti flacskánt!*

— *Akkor miért ordít úgy az a néni?*

— **Dr. N. Mátrai Piroška ismét rendel:** Str. Dr. Ioan Nemet 2. (Szántay átjáróház.)

— **Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák,** mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik. Az orvosok ajánlják.

— **Egy veszett kutya szörnyű garázdálkodása Chidea községben.** A cluj-megyei Chidea-ból érkezett jelentés szerint szörnyű garázdálkodást vitt végbe egy veszett kutya. Bíró Árpád gazdálkodó kopója vasárnap reggel megtámadta a gazdálkodó mit sem sejtő feleségét és hatalmas sebet ejtett a karján. Az asszony jajveszékélésére odarohantak a házbeliék, de a kopó már sehoh sem volt. Körülrohant az egész falun, mindenhova hement, ahol kutya volt s összemarta a falu összes kutyáit. Sok helyen a disznóknak esett és azokat marta össze. Két gyermeket, akik éppen utáiba kerültek, szintén megharapott. Mikor az egész falut összejárta, ismét hazarohant s az ajtón belépő egyik falusit marta meg súlyosan. Azután az udvaron lévő baromfikat marcangolta össze. A kopó állítólag már szombaton veszett volt, a határban legelésző disznósordából több disznót összemart és megsebesítette a pásztor kutyáját is. Bíró Árpádot erre figyelmeztették, hogy lölje agyon a kutyáját, mert veszett, de a gazdálkodó, aki szenvedélyes vadász, nem hallgatott a tanácsra. Csak vasárnap déltájban pusztították el a veszett állatot. Levágták a kutya fejét, behozták a cluj-i Pasteur-intézetbe. Ott az első pillantásra megállapították, hogy a kopó veszett volt. Elrendelték, hogy a megmárt embereket haladéktalanul be kell szállítani a Pasteur-intézetbe. De ott maradt a faluban a sok összemart állat, melyektől a falu most már állandó rettegésben él.

— **Gyermekeink — a világbjnok.** A pompásképekkel illusztrált cikk keretében nyilatkoznak a szülők, világbjnok gyermekeikről, Tolnai Világ-lapia ui számában.

Töltőtollak

CSASZÁR,
Str. V. Goldis 1.
Selekt-mozi mellett, Telefon 392.

Nagyarányu érdeklődés a Peer Gynt szombati és vasárnapi szabadtéri előadásai iránt

A Nyári Szinkör nyitott színpadán épül fel a remekmű arad-i színrehozatalának gyönyörű díszlete — Látványos kiállítás, pompás előadás, Forgács Sándor rendezése. Grieg eredeti kísérőzenéje

A megnyitott elővételi pénztárnál tapasztalt érdeklődésből következtethető, hogy páratlan figyelem kíséri a Peer Gynt arad-i előadásait, amelyeket a rendezőség, a közönségre való tekintettel, a Nyári Szinkör nyitott színpadára helyezett át, nehogy a hűvös, vagy esős idő befolyásolójául hasson. A Nyári Szinkör nyitott színpada pompás lehetőségeket nyújt arra, hogy a rendező elképzelése megvalósuljon és Forgács Sándor valóban nagyszerű alkot. Látványos színpad fogadja a közönséget, a feltárt hátsó kapuk mögött pedig az ég-bolt a legfenségesebb és legtermészetesebb háttér. A színpad mozgalmasságát nagyszámú személyzet, a hangulatos aláfestést Grieg eredeti kísérőzenéje, a mű kitűnő tolmácsolását ragyogóan összehangolt előadás biztosítja. Forgács Sándorral az élen kiváló együttes biztosítja a mű mintaszereplő színrehozatalát. Bárdi Teréz, Horváth Mici, Dálnoky Dudus, Paál Magda, Gömör Emma, Karsai Böske, Agai Margit, Jávor Alfréd, Olasz Lajos, Bihari Zoltán és még többen alakítják a vezető szerepeket művészi lelkesedéssel és tudással. Az Ibsen-dráma oradea-i előadását ember-ezrek csodálták és elbűvölten távoztak. Arad-on szintén kiemelkedő és megrázó erejű művészi esemény lesz a Peer Gynt két előadása, amelyre már kapkodják a jegyeket a téli színházban felállított elővételi pénztárnál.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.20, London 15.44 és fél, Newyork 306 és háromnegyed, Milánó 24.13, Amszterdam 208.33, Berlin 123.37, Prága 12.67 és fél, Varsó 57.70, Belgrád 7, Bucuresti 2.50.

— Lemondott Sergiu Nensior, Titulescu unokaöccse a N. B. kormányzóságáról. Bucures-ti-ből jelentik: Sergiu Nensior, a Nemzeti Bank kormánybiztosa tegnap benyújtotta lemondását Cancicov pénzügyminiszternek, aki a lemondást tudomásul vette, Sergiu Nensior Titulescu unokaöccse és éveken keresztül a külügyminiszter titkára volt. Lemondása valószínűleg Titulescu távozásával áll összefüggésben.

Jeanette Macdonald menyasszony

Hollywoodból jelentik: Jeanette Macdonald, a világhírű filmszínésznő eljegyezte magát Raymond színésszel. Az eljegyzés pénteken történt, mert a filmszínésznő babonás és eddig a pénteki nap mindig szerencsét hozott számára.

— Repülőgép harc japán katonák és mandzsuri banditák között. Tokióból jelentik: Mandzsuriában az utóbbi időben nagyon elhatalmasodtak a banditák. Suhosien közelében kétszázötven banditát futamítottak meg japán katonák. Az ütközet során egy japán altiszt és egy katona megsebesült. Pingsiang-tartományban egy körülbelül kétszáz banditából álló csapat kifosztotta Pizihiszen városát és negyven mandzsuriat elfogott. Pingsiangban ezer bandita támadt rá a japán katonákra, akik repülőgépek segítségével megverték a banditákat. A harcban egy százados és tizenhat japán katona elesett.

— Aki sokat evett vagy ivott és rosszul érzi magát, annak egy pohár természetadta „Ferenc József” keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felfrisíti egész szervezetét! Az orvosok ajánlják.

— Vasúti legyeket hamisított egy chisenevi szélhámostársaság. Chisenev-ből jelentik: Az állomás rendőrség letartóztatott két, Leptz és Bilenkia nevű tighinai egyént, akik hamis vasúti legyeket hoztak forgalomba. A letartóztatottak bevallották, hogy régóta folytatják üzemeiket és egy hamislegyeket gyártó társaság tagjai s a társaságban többek között van hét vasúti tisztviselő is. A banda tagjai közel kétévi működésük ideje alatt mintegy négy millió lelei károsították meg az államvasutat. A vizsgálat nagy eréllyel folyik a büntársak leleplezésére s rövidesen több letartóztatásra van kilátás.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI, Piața Avram Iancu.
FÖLDES, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI, Bulevardul Regele Ferdinand

— Eden himlőben megbetegedett Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter báránymimlőben megbetegedett. Hir szerint a betegség nem szolgált okot komolyabb aggodalomra. Valószínűnek tartják, hogy Eden a Népszövetség szeptemberi ülészakán már ismét résztvehet.

— U. Éghy Ghyssa mozdulatkultúra iskolájában 15-én kezdődik a tanítás, Bul. Maria 24.

— 128 ezer bányamunkás lép sztrájkba Dél-Walesben. Londonból jelentik: Dél-Wales bányavidékén a helyzet annyira kiéleződött, hogy már egészen bizonyos, hogy százhuszonnyolcezer munkás fog sztrájkba lépni. A bányagazgatóság és a munkásság megbízottai közötti tárgyalások holtpontra jutottak. Az ellentétek nem annyira a bérkérdés körül éleződtek ki, hanem egy hatalmi kérdés miatt. A bányatulajdonosok nem akariák megengedni, hogy valamennyi kategória munkása a szakszervezetek tagja lehessen. A bányatársaságok a legerélyesebben ragaszkodnak ahhoz a követelésükhöz, hogy a fiatalabb munkásság nem lehet tagja semmiféle szakszervezetnek. A bányatulajdonosok csökönvös magatartása miatt tör ki a sztrájk. A Fern Hill bányában százhatvanhárom bányász a tárna mélyén bezárkózott és kijelentette, hogy mindaddig nem jönnek fel a föld mélyéből, amíg a munkásság követeléseit nem teljesítik.

— Halálos égési sebeket szenvedett az égő házból menekülő asszony. Targumureș-ről jelentik: Vasárnap éjszaka a mureș-megyei Cornești községben mindeztideig ismeretlen okból tüzet fogott özvegy Sándor Mártonné háza. A tűz álmából riasztotta fel Sándornét, aki első rémületében magára kapkodta ruháit, hogy felöltözve meneküljön ki a szabadba. Menekülés közben azonban a tűz belekapott a ruhájába is és a szerencsétlen asszony égő ruhával rohant ki sikoltozva az udvarra. Az oltásra összesereglett falusiak letépték róla a lángoló ruhákat, akkorára azonban már borzalmasan összeégett. Súlyos állapotban szállították be a tárgumureș-i kórházba, de már nem lehetett megmenteni az életnek. A szerencsétlen asszony hétfőn éjjel kiszendvedt.

TURISZTIKA

— Turisták kirándulása. A S. C. A. arad-i Czáran osztálya szeptember hó 5-én (szombaton) két kirándulást rendez a casoaia-i menedékházhoz. Az első csoport d. u. a Mera-féle társasgépkocsin, a második a hat órai villamoson indul. Visszatérés vasárnap este. A megfelelő számú ülőhelyek biztosítása céljából szombat délig Sándor Iván és társainál jelentkezni lehet, hol a részletes felvilágosításokat is megadják. Vendégek szívesen látatnak.

Szülők figyelmébe!

Mielőtt iskolai felszerelési tárgyat beszerezné, keresse fel

LINEALUL tantfelszerelési gyári lerakatát

Str. Eminescu 12. 4068

— Turisztika. A tornaegyesület turista osztálya vasárnap reggel 5 órai indulással Podgoria-i turát rendez: Livada, Kazáncsucs, Almás-völgy, Izvorul Rece-hoz. Könnyű túra, vendégeket szívesen látnak. Vezető: Glück László. Jelentkezés a Foto Centralban és a klubhelyiségben, vasárnap reggel öt óra előtt a Podgoria állomáson. A jövő vasárnap, szeptember 13-án, hajnali 3 órakor indul a Retezat-i autocamion kör-túra. Utirány: Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Ferdinandsberg (vasművek), Ruscija (vizművek és fehér márvány-bánya), Kisvaskapu-szoros (Hunyadi emlékmű), Sarmisegetuza (muzeum és ásatások), Hațeg (Kendeffy-kastély), Rau-Mori, Gura Zlata. Szállás a turistabarakkban. Hétfőn reggel indulás gyalog a 2000 méteres Zenoga-hágón keresztül a Zenoga tenger-szemhez. Visszatérés estére a turista szállásra. Kedden reggel indulás autocamionnal Hațeg, Hunedoara (vasgyár és várkastély), majd Deva (várros és várromok), végül Arad-ra érkezés este 11 órakor. Kötött létszám, vendégeket szívesen látunk. Vezető: Glück László. Szeptember 12-én, szombat este 7.45-ös CFR. indulással odvoș-i turát indítunk. Szombat este Odvoș-on táncestély, a turisták tisztelőt. Vasárnap délelőtt túra a milo-va-i völgybe. délben ebéd Odvoș-on (négy fogás 20 lei), délután túra az odvoș-i hegyek közé. Vezető: Berger Polly. Résztvételi díj szállással 60 lei. Mindkét turára jelentkezni szeptember 10, csütörtök este 7 óráig a Foto Central-nál és a klubhelyiségben, Piața Avram Iancu 21.

»Leleplezik« Mózest

Egy új német tudós szerint Mózés a Sinai-hegyen lévő egyiptomi királyi bányaművek főigazgatója volt

Berlinből jelentik: Az új német vallásos irány egyik fegyvere a Biblia és a zsidó-kereszténység ellen az, hogy leleplezéseket közöl róluk. A zsidóság legújabb leleplezője Jens Jürgens, aki egy füzetet írt s hozott forgalomba, amelyben azt állítja, hogy Mózés az egyiptomi királyi bányaművek vezetője volt a Sinai hegyen fekvő bányákban s azért tudta azokat a csodás jeleneteket előidézni, amelyek a Bibliában a törvényadást kísérték. Hivatásánál fogva robbantó tűzijáték szakértő volt és igazi égi jelenségek helyett tűzijátékkal kápráztatta el a népet. A Jens Jürgens álnév, mely a ttt Weinhandel Ottó weissenburgi nyugalmazott tanár rejtőzik.

Másutt keresi a rejtély nyitját Konradin Aller, a másik „leleplező“, aki azt hiszi, hogy a Sinai hegyen történt mennydörgést és vilámlást Mózés electrotechnikai uton idézte elő. A törvénytáblákat rejtő láda valójában villamossal felített leideni palack lehetett, amelynek mindenestre szokatlanul hatalmas külső szolgálattak a törvény kihirdetéseül szolgáló nagy villamos színtáratot.

A két, egyidőben megjelent füzet felvilágosításai szakemberek előtt semmi újat nem tartalmaznak. Százötven év előtt a legnagyobb és legszellemtelenebb racionalisták már mind végigpróbálták a bibliai csodáknak ezt a magyarázatát s azóta jól megérdemelt feledés borította őket. Az, hogy az új vallásos irány ilyen rég elfeledett naivságokat kiás és felfedezésként talál fel, csak azt mutatja, hogy hívei és írói között tudatlan és izléstelen emberek is akadnak.

— Hogy nevelik Anglia prezumtív trónörökösét? Londonból jelentik: Erzsébet hercegnőt, a yorki herceg idősebb leányát, az ország „harmadik hölgyét“, úgy nevelik, hogy majd esetleg méltóan tölthesse be királynői méltóságát. Erzsébet hercegnő most tíz éves. Ha VIII. Edwárd király nem nősül meg, a yorki hercegnek kell őt a trónon követni, a yorki herceg után pedig Erzsébet következik. A kis hercegnő édesanyjának az volt a kívánsága, hogy leányát nyilvános iskolában taníttassa. Azt akarta, hogy megbarátkozzék a korabeli többi kisleánnyal. De Edwárd király, Mary királyné, a yorki herceg s a kabinet tagjai megvitatták az ügyet s úgy határoztak, hogy a prezumtív trónörököső magánuton fog tanulni. Régebben Erzsébet hercegnő csak játszani szeretett, a leckéjét meglehetősen elhanyagolta. Az utóbbi időben azonban nagyon megváltozott. Egészen szorgalmas lett. Ugy látszik, a tízéves kislány már tudatában van annak, hogy esetleg milyen nagy hivatás vár rá. Sokáig tanulmányozta tan-könyveit s azután Mary királynéval és Edwárd királlyal gyakran beszélgetett arról amit tanult. Élénken érdeklődik az európai királyi családok rokonsági viszonyai iránt.

— A kacérság nem erkölcsstelség. A lewesi esküdtsek tegnap kezdte meg a tárgyalást annak a négy fiatalembernek a bűnyűében, akik ellen az a vád, hogy autón elhurcáltak egy 16 éves leányt, a kocsiiban brutálisan megtámadták, aztán kitették az országútra. A leányon csak kabát és harisnya volt, amikor megtalálták. Egy autobus vitte be aztán Brightonba. A leány nevét a tárgyaláson nem hozták nyilvánosságra. A fiatalemberek azzal védekeztek, hogy egy bárban találkoztak a leánnyal, aki kacér viselkedésével maga indította el az eseményeket. A vádat képviselő John Hutschinson ügyvéd felhívta a figyelmet, hogy nem lehet elavult erkölcsi szabályok alapján véleményt mondani a mai leányokról. A mai lányok szeretik a függetlenséget, festik, puderózzák magukat, de ez még nem bizonyosság arra, hogy erkölcsi szempontból kifogásolhatók lennének. Előadása szerint a leány először rendezett ilyen önálló kirándulást. Maga is beismerte, hogy minden körülményesség nélkül megismerkedett a fiatalemberekkel és ellenkezés nélkül elfogadta meghívásukat. A fiatalemberek csúnyán visszaéltek a leány nagy bizalmával és ezért a vád képviselője példás büntetést kért ellenük. A vakmerő támadás annakidején Brighton egész környékén mélyeséges felháborodást keltett.

Építkezésekhez

fa-, téglá-, oserép-, mész-, cement kedvező áratól

széleskörűen kapható:

TRANSILVANIA

cégnél, Calea Radnei 10. 3925

A Nyári Szinkör szabad-színpadán szeptember 5-én és 6-án szabadtéri előadás: PEER GYNT.

Forgács Sándor rendezésében.
Grieg teljes kísérezetével.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent az iparengedélyek és munkakönyvek becserélésére vonatkozó részletes miniszteri utasítás

Október 30. a becserélés végleges határideje — Sérelmes intézkedés azon iparosok mesterkönyveivel kapcsolatban, akik nem tudják igazolni inaséveiket

Az új ipartörvény alkalmazásával kapcsolatosan az utóbbi napokban ismételtén is értekezletet tartottak a munkaügyi miniszter elnöklete alatt. A legutóbbi értekezleten a minisztereken kívül P. Alexandrescu-Roman miniszteriumi vezér-titkár és Stavri Cunescu miniszteriumi vezérigazgató vett részt. A megbeszéléseken a munkakönyvek, valamint az iparengedélyek becserélésének kérdését vitatták, majd pedig az alábbi rendelkezést küldték szét az összes érdekelt hatóságoknak: tehát a Munkafelügyelőségeknek és Munkakamáráknak:

— Mindazok, akik munkakönyvekkel, mesterkönyvekkel és a régi törvény alapján kiadott iparengedélyekkel rendelkeznek, ezeket kötelesek a Munkakamaráknál vagy ezek megyei kirendeltségeinél letétbe helyezni új munkakönyvekkel, illetve új mesterkönyvekkel és iparengedélyekkel való becserélés végett, még pedig a következőképpen:

1. A régi munkakönyveket új munkakönyvekre cserélik be. 2. Ugyancsak munkakönyvekre cserélik be a segéd munkások könyveit is, ha ezek igazolni tudják, hogy a szakmában legkevesebb három éven át dolgoztak. 3. A régi mesterkönyveket, valamint iparigazolványokat mesterkönyvekre cserélik ki, ha tulajdonosaik igazolják, hogy inasok voltak. 4. Ugyancsak mesterkönyvekre cserélik ki azokat a munkakönyveket is, amelyeket az 1884. évi magyar ipartörvény és az 1907. évi osztrák törvény alapján állítottak ki és, amelyeknek tulajdonosai

igazolják, hogy legkevesebb tíz éve gyakorolják mesterségüket, vagy pedig legkevesebb öt éven át önálló műhelyük volt, vagy önállóan vezették öt éven át egy gyár osztályát.

A becserélésre vonatkozó kérvényeket

1936. október 30-ig fogadják el.

Azokat, akik a fenti időpont után munkakönyvüket nem cserélték be úgy tekintik, hogy munkakönyvvel nem rendelkeznek és eljárást indítanak ellenük. A kérvényhez mellékelni kell a fenti feltételeket igazoló iratokat, valamint a társadalombiztosító pénztár nyugtáját, ötven lei lefizetéséről.

Azoknak, akiknek nincs munkakönyvük és új munkakönyveket akarnak, vagy pedig mesterkönyvet kívánnak kiváltani, a Munkakamaránál kell jelentkezniük, kérvényt kell benyújtaniuk és ehhez két fényképet, valamint a szakmai képesítést igazoló iratokat kell csatolniuk. Munkakönyvet lehet kérni: 1. Okmányok alapján: a) inas-bizonyítvány vagy pedig szakmai tanfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány alapján, b) az ipari, háztartási és háziipari iskolák bizonyítványai alapján, c) a szünetnemek, valamint a vakok iskolájának bizonyítványai alapján, amelyek igazolják valamely mesterség elsajátítását. Vizsga alapján: Inas-bizonyítványok tulajdonosai, akik nem végeztek el szakmai tanfolyamot. Mesterkönyvet kérhetnek a mérnökök, valamint az ipariskolák végzett növendékei is és olyan munkások, akik igazolják, hogy az inaséveiken kívül három esztendősen gyakoroltak van. Ezekben az esetekben a munkakönyv kiváltásakor a társadalombiztosítónál a munkakönyvért 300 lei-t, a mesterkönyvéért pedig 50 lei-t kell lefizetni.

Minden iparos, aki önálló műhellyel rendelkezik és tíz munkásnál kevesebb, valamint 20 lóerőnél kisebb gépen energiával dolgozik, köteles iparengedélyt váltani. Az erre vonatkozó kérvényeket a Munkakamarához kell benyújtani. A kérvényhez mellékelni kell a mesterkönyvet, a műhely működési engedélyét, valamint a társadalombiztosító 200 lei lefizetéséről szóló bizonyítványát.

A rendelet még megemlíti, hogy a miniszter hangsúlyozottan az érdekelt hivatalok figyelmét felhívja a fenti rendelkezések szigorú betartására. A munkaügyi miniszterium most kiadott ren-

delzése az iparosok szempontjából egy sérelmes intézkedést tartalmaz és pedig azt, hogy a régi mesterkönyveket és iparigazolványokat csak akkor cserélik ki mesterkönyvekre, ha tulajdonosaik igazolni tudják, hogy tanoncok voltak. Ez a rendelkezés szerzett jogok megsértését jelenti és valószínű, hogy az iparosok annak módosítását kérik, mert sok olyan önálló iparos van, aki esetleg évek óta működik, de nem tudja igazolni, hogy tanonc volt.

Ami az olyan ipari műhelytulajdonosokat illeti, akik szakképzettséggel nem rendelkeznek, ezek üzletvezetővel tovább is dolgozhatnak új kisipari üzemek létesítését azonban a törvény csak azok számára engedi meg, akik mesterkönyvvel rendelkeznek. Az új üzemeknél tehát az üzletvezetői rendszere nem alkalmazható.

A Szőlészet Nemzeti Bankjának felállítását kérik a szőlőtermelők

Az új szövetkezeti minisztérium feladatai — A jövőben a CAPS termékeit is szövetkezeti alapon értékesítik

A Tătărescu-kormány átszervezése alkalmával Negura Mihai eddigi földművelésügyi alminiszter államminiszter lett azzal a különleges megbízatással, hogy a szövetkezeti ügyekkel foglalkozzon. Hír szerint néhány napon belül a miniszterelnök az uralkodó elé aláírás végett dekrétumot terjeszt, melynek értelmében külön szövetkezeti minisztériumot létesítenek és ennek élére Negura Mihai kerül. Ennek a minisztériumnak hatáskörébe tartozik majd a szövetkezeti kérdéseken kívül a mezőgazdasági termékek értékesítése is. Negura Mihai lesz az elnöke a buzaértékesítő bizottságnak, valamint a gyanjuértékesítő bizottságnak is.

A kormánynak az a terve, hogy a mezőgazdasági termékek értékesítésébe egyre inkább a szövetkezeti rendszert vezesse be, sőt ilyen értelemben akarják átszervezni az állami erdők, tehát a CAPS termékeinek és a halaknak értékesítését is.

A parlament legutóbbi ülésén tudvalevőleg a szenátus elé terjesztették az új mezőgazdasági törvénykönyvet. Ez a jövő ülés-

szakon teljes egészében megszavazásra kerül és ennek egyes intézkedéseit a szövetkezeti minisztérium alkalmazzza majd. Ugyancsak a szövetkezeti minisztérium hatáskörébe tartozik majd az új szőlészeti törvény alkalmazása is.

Értesülésünk szerint a közeli napokban a szőlősgazdáknak egy küldöttsége jelenik meg Negura miniszter előtt, akit arra kérnek, hogy

segítse elő a Szőlészet Nemzeti Bankjának megalapítását, amelynek az lenne a célja, hogy hiteleket folyósítson a szőlősgazdáknak termékeik értékesítése végett

és elősegítse gyűjtő és standardizáló állomások létesítését. Ugyanez a bank segítené elő a szőlészettel kapcsolatos iparágak fejlesztését, mint: donga- és hordógyárak alapítását, stb. Így tehát az új szövetkezeti minisztériumnak meglehetősen széleskörű programot kell alkalmaznia és ennek végrehajtásától függ nagy mértékben az ország széles termelőrétegeinek boldogulása.

Arad-megye vezetőségének akciója a gyümölcsfogyasztás népszerűsítése érdekében

Szombaton délelőtt ül össze az „Arad-i Gyümölcshét” programját előkészítő bizottság

Mint ismeretes, az ország kitűnő gyümölcstermésének értékesítése érdekében a kormány mindent elkövet, hogy a gyümölcsfogyasztást a belföldön növelje. Valóban, nincs egészségesebb és táplálóbb étel a higiénikusan kezelt gyümölcsnél, melynek mértékletes és rendszeres élvezete az egészségre csak előnyökkel járhat.

E hó 14—21. között az ország minden megyéjében megkezdődik a „Gyümölcshét”, melyet természetesen Arad-megyében is megfelelő keretek között kíván a megye vezetősége megrendezni. Ennek érdekében a megyei

prefektúra az elmúlt napon számos személyre szóló meghívót bocsájított ki, melyben szombaton délelőttre értekezletre hívja össze a megye és a város közigazgatásának vezetőit és a sajtó képviselőit.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

Két új gazdasági miniszter jött és egy, aki - kimaradt

A két gazdasági miniszterium: a pénzügy, valamint az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium élére a kormány átszervezése során új emberek kerültek. Új ember intézi legfelsőbb fokon az adó-behajtásokat és új ember lett irányítója külkereskedelmünk zavaros és annyiszor változott rendszerének.

„A bacau-i ügyvéd” — így jelölte meg legutóbbi beszédében Madgearu Virgil Cancicov Mircea személyét. Ezzel talán finoman azt is kifejezésre akarta juttatni, hogy Cancicov lehet ugyan jó ügyvéd vidéken, de a nemzeti parasztpárt volt pénzügyminisztere nem nagyon bizik abban, hogy meg tudja birkózni állandóan vajdó költségvetésünk sok pénzügyi tudást követelő problémáival. Ellenzéki vezér hivatalból bírálja a kormányon lévő minisztereket és ezért tárgyilagos megítélésel talán tulzottnak látszik az a megjelölés, mintha Mircea Cancicov nem lenne több, mint — „a bacau-i ügyvéd.”

Annyi tény, hogy a kormány kevésbé ismert tagjai közé tartozik. Eddig a földmívelésügyi miniszteriumban működött alminiszterként. Míg kollégájáról, Negura-ról, és szövetségi politikájáról sokat, talán túl sokat is irtak a bucaresti-i lapok, Cancicov nyilvánosan keveset szerepelt. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy a visszavonultságot jelentő irodai munkára szorított volna, hanem inkább azt, hogy Cancicov nem annyira a beszéd, mint a tett embere. Néhány hónappal ezelőtt Arad-on járt, értekezletet tartott az összes megyei községek bíráival és jegyzőivel és kétszer huszonegy óra alatt több ügyet intézett el, mint mások hónapokig utazó akták sorozatával. Erélyes, patogó mondatai vannak és a jelenvoltaknak sokáig emlékeztető marad az a jelenet, amikor az egyik agrármérnököt az értekezlet összes tagjainak jelenlétében, szinte katonás hangon, erélyes dorgálásban részesítette.

Ha új és magasabb méltóságban is ilyen erélyes marad, valószínű, hogy az állami költségvetés egyensúlyában nem áll be hiba, viszont, ami az adózókat illeti, ezek részére az erély nem újdonság, hozzászoktatták őket ehhez a „bacau-i ügyvéd” elődei.

A másik új gazdasági miniszter az igazságügyminiszteriumból került az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium élére. Ő az, akit — minden bizonnyal cuzisa-múltja miatt — a kormány szélsőséges beállítottsága miniszterének tartanak. Hogy ez a beállítottság Pop Valer ipari és kereskedelemügyi politikájában mennyire érvényesül majd, egyelőre bizonytalan, annyi azonban tény, hogy — mint Tatarescu miniszterelnök kijelentette — az új kormány középut és nem a szélsőségek felé haladás jegyében alakult meg. Ugyanakkor pedig az is tény, hogy gazdasági és külkereskedelmi problémáinkat nem a szélsőséges elvek, hanem a gazdasági szakképzettség által alkalmazott józan politika fogja megoldani. Ha Pop Valer ezt a politikát alkalmazza, akkor nemcsak az iparnak és kereskedelemnek tesz szolgálatot, hanem egyszerűen ahhoz az irányvonalhoz alkalmazkodik, amelyet Tatarescu miniszterelnök — talán kissé későn — kormánya átszervezésekor kijelölt.

A kormány átszervezése alkalmával történt még egy változás, amit annak a nagy szenzációsnak atmoszférájában, amit Titulescu kimaradása okozott a lapok alig vettek észre. Kimaradt a kormányból egy név, amely az utóbbi hónapokban éles és elkeseredett viták középpontjában állott. Ez a név Roman Valer volt munkaügyi alminiszter. Mint emlékeztető, Roman Valer volt az, aki az annyira vitatott ipartörvénytervezetet kidolgozta, amely éles és létbevágó támadást jelentett volna a kisebbségek ellen. A kormány tagjainak nagyrésze is belátta a Roman Valer által elkészített törvénytervezet tarthatatlanságát és azt a tervezetet támogatta, amelyet Nistor munkaügyi miniszter készített el és, amely jelenleg már végrehajtás alatt áll.

Nistor miniszter ipartörvényének megszavazásával Roman Valer megbukott és az új Tatarescu-kormányból való kimaradása ennek a bukásnak késői, de hivatalos megpecsételését jelenti.

Aláírták a román—magyar kereskedelmi egyezményt

A román—magyar kereskedelmi egyezményt, mely az árucserre, főképen pedig a romániai fakivitelre vonatkozik, a magyar és a román kereskedelmi megbízottak csütörtökön reggel aláírták. Az egyezmény záradéka foglalkozik a kivitel emelésének lehetőségeivel és a fizetések rendezésének kérdésével. A magyar kereskedelmi kiküldöttek ma visszautaztak Budapestre.

A közgazdaság hírei

Az alba-iulia-i Podgoria-cég különböző romániai bormintákat küldött az export megszervezése végett Londonba. A minták a londoni árutőzsdén nagy érdeklődést váltottak ki és előreláthatólag lényegesen elősegítik az Anglia felé irányuló borkivitel megindulását.

A külkereskedelmet irányító igazgatóság arra kérte a Banca Națională, hogy nyújtson módot arra, hogy a Németországból való behozatal kontingensét erre az évnegyedre még 533 millió leiel felemléjék.

Érdekes cégbejegyzés történt Budapesten. Bejegyezték ugyanis a Magyar—Etiopiai Kereskedelmi R.-T.-t. A cégiratok szerint a vállalat tárgya Magyarország és Etiopia közötti kereskedelem fejlesztése, valamint a magyar ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági tevékenységének Etiopia területén való kifejtése és a két ország egymáshoz való gazdasági viszonyának fejlesztése. A vállalat törzstőkéje 120 ezer pengő és ügyvezetői: Hollós Ödön, Lukács László, vitéz ifj. Horthy Miklós, Milos Endre dr. és László Imre dr.

„OLLA” Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA” Cristallin és „OLLA” Tropis-selyem minden gyógyszerárban és drogeriában. Ügyeljen az „OLLA” márkára.

A magyar fenyőfapiacra igen élénk nagyban vásárlások folynak, elsősorban azért, mert az a hír terjedt el, hogy egy román, mint a csehszlovák fenyőexportőrök október elsején léptetik életbe a már korábban tervbe vett áremelést, amely minőség szerint köbméterenként 3—6 pengő között mozog majd.

A magyar földmívelésügyi miniszterium jelentése szerint Magyarország idei tengertermése két és félmillió tonna lesz, vagyis másfélmillió tonnával több, mint az elmúlt esztendőben. Ilyen körülmények között Magyarország az idén nem vásárol tengerit Romániából.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy lelkesedéssel készül a Gloria a Ripensia ellen

Arad. A Gloria készül a Ripensia ellen. A játékosok egész héten át szorgalmas edzést folytattak, hogy a bajnokesapattal szembeni mérkőzésen a legjobb kondícióban állhassanak ki. A játékosok formája kielégitő, a legutóbbi kétnapos edzésen igen jó formában mozgott az Igna, Dobra, Fritz, Körösladányi, Mercea öszszetételű csafársor, csak úgy ontották a gólokat, pedig ezzel a támadóssorral szemben az igen jó formában lévő közvetlen védelem igen derekasan küzdött. A csapatösszeállítás csak pénteken történik meg, de a Gloria vezetőségében kialakult vélemény szerint a következő csapattal startol a Gloria őszi első arad-i

meccsén a Ripensia ellen: Theimler—Varjassi, Volentir—Weichelt, Recheriu, Lupas—Igna, Dobra, Fritz, Körösladányi, Mercea. Ez a csapat igen nagy játék-erőt képvisel és bizonyos, hogy vasárnap a Gloria-sporttelepen tekintélyes számú közönség jelenik meg.

A Gloria—Ripensia nemzeti bajnoki mérkőzése iránt városszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg. A jegyekről éppen ezért ajánlatos előre gondoskodni. Jegyelővét az Eminescu-uccában lévő „Concordia” Munteanu papírüzletben szombat este 8 óráig, vasárnap délelőtt pedig a Fehér Kereszt halljában.

Külföldi sportérdekességek

Bevezették a kötelező sportoktatást Franciaországban

Párisból jelentik: A francia közoktatásügyi miniszter elrendelte a kötelező sportoktatást. Elhatározták, hogy rövidesen az egész országban sporttelepeket építenek és a tornaoktatást modernebb alapokra fektetik, különös tekintettel az összes sportágak fejlesztésére.

Angol—skót válogatott Németország ellen

Glasgowból jelentik: A skót futballszövetség nagy előkészületeket tesz október 14-re, amikor Glasgowban Németország válogatott csapatával játszanak a skótok. Most kérelemmel fordultak az angol ligához, hogy a liga-egyesületekben játszó skót játékosokat a németek ellen engedjék játszani. Minthogy a mérkőzés szerdán lesz, az angol csapatok pedig általában szombaton rendezik meg mérkőzéseiket, bizonyára eleget is tesznek a kérésnek. Elsősorban Cummings, Massie és Duncan szereplésére számítanak a skótok. A szövetség egyik vezetője így nyilatkozott:

— Nagyon is ránk fér az erősítés. Legjobb középcsatárunk, Simpson, aki a Glasgow Rogers-ben játszik, súlyosan megsérült és előreláthatólag nem állhat rendelkezésre október közepén sem.

Anglia ezentul nem állít ki fáradt csapatot

Londonból jelentik: A FA vezetőitől nyert értesülés szerint, az angol futballszövetség elhatározta, hogy ezentul nem állítja ki válogatott csapatát a bajnoki évad után. A fáradt csapatok már nem vehetik fel a harcot a kitűnő európai együttesekkel.

— Ha a bajnoki mérkőzések miatt szombaton nem is állhatunk ki válogatott meccsre. — mondják, — akkor szerdánként rendezzük meg a válogatott találkozásokat. Nem akarjuk lebecsülni a kontinens csapatait, de azt biztosra vesszük, hogy teljes lendületében lévő

fáradt angol csapat még mindig le tudja győzni a kontinens akármelyik csapatát.

Braddock köszvényes

Miamiból jelentik: Braddock, akinek betegsége miatt el kellett halasztani a Schmeltinger esedékes mérkőzését, hosszabb üdülésre Miamiába érkezett. Az újságíróknak ezt mondta:

— Remélem, a klímaváltozás meggyógyítja köszvényes karomat!

Teniszeredmény 21:19!

Newyorkból jelentik: A Newyork mellett lévő Longweedben rendezett teniszversenyen nem mindennapi eredmények adódtak. A női párosban a Jacobs—Fabyan-pár 6:2, 21:19 arányban győzte le a Marbley—Stammers-kettőt.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvénytudó fordító fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére tutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Tica Iliescu vezeti a Gloria-Ripensia-meccset

București-ből jelentik: A központi bíróbizottság tegnapi ülésén jelölte ki a nemzeti bajnokság A) és B) csoportjának játékvezetőit. Az arad-i bírók közül Pálffy Gyula és Macean Nicolae vezetnek A)-divíziós meccset, Höhn György pedig B)-ligás meccset kapott. A részletes bíródelegálás a következő:

A)-divízió: Venus-Crișana, bíró Gh. Bușu. Unirea-Tricolor-AMEFA, bíró Xifando Denis. Gloria-Ripensia, bíró Tica Iliescu. Victo-

ria-Juventus, bíró Macean Nicolae. CAO-Universitatea, bíró Pálffy Gyula. Chinezul-CFR, bíró Russu Gabriel.

B)-divízió (II. csop.): Rovine Grivița-Craiu Iovan, bíró Petre Greculescu. Vulturii-Textilă-CAMT, bíró Vuia főhadnagy. Phönix CSB-Olimpia, bíró Höhn György. Unirea M. V.-CFR, bíró Constantinescu. Victoria-Stăruință, bíró Mureșan. Jiul-Mureșul, bíró Ceaușeanu.

Uj átalányokat állapítottak meg a divíziós csapatok részére

București-ből jelentik: A nemzeti bajnoki bizottság az egyesületek intervenciójára vizsgálat tárgyává tette a divíziós egyesületek részére megállapított utazási átalányokat és azok felmérését határozta el. Az új átalányok az alábbiak:

București—Arad	Lei 23.000.—
București—Cluj	„ 20.000.—
București—Oradea	„ 22.000.—
București—Timișoara	„ 20.000.—
Arad—Cluj	„ 13.000.—
Arad—Oradea	„ 7.000.—
Arad—Timișoara	„ 4.000.—
Cluj—Oradea	„ 8.000.—
Cluj—Timișoara	„ 15.000.—
Oradea—Timișoara	„ 9.000.—

Az eddig már lejátszott meccsek revansai azonos feltételek mellett kerülnek lebonyolításra, mint a lejátszott mérkőzések.

7. sz.

Középeurópai Kupa tipp-verseny

Austria—Sparta

Unirea Tric.—AMEFA

Gloria—Ripensia

Féldő eredmény:

Austria—Sparta

Név: _____

Pontos cím: _____

Vadászok és természetbarátok figyelmébe!

Egy különleges esemény lesz a

német vadászok vadász-expedíciója

Kanadába és az Egyesült-Államokba a „St. Louis” motorshajóval

1936. szept. 12-től — október 23-ig.

Vadászat ritka vadakra a kanadai vadászterületeken. Tartózkodás a vadonban. Ezzel kapcsolatban érdekes ut Észak-amerikán keresztül és New-York meglátogatása.

Prospektusok és felvilágosítások:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselőténél

Künstler A.

Vizum- és utazási irodában 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24. Telefon 86.

Szeptember 19—20-án bonyolítják le a Carol-kupa-meccset

București-ből jelentik: A Biroul Federal tegnapi ülésén érdekes és nagyfontosságú határozatokat hozott. Egyik legérdekesebb döntése a futballfórumnak az, amely szerint a fuzionált egyesületek december 31-ig régi karnetjeiket, tehát mindkét egyesület igazolványát használhatják és azután kötelesek csak a karneteket kicserélni.

Kijelölték a Carol-Kupa-mérkőzések időpontját is és ezek szerint a kupameccset szeptember 19—20-án bonyolítják le a következő párosítás szerint: Szeptember 19-én: Északi liga—Közép liga, Nyugati liga—Keleti liga. Szeptember 20-án: vesztesek, győztesek. A körmérkőzés győztese játszik azután később a kupavédő Déli liga együttesével.

A Biroul Federal jóváhagyta a CAT-RGMT fuziót és tekintettel arra, hogy az ILSA visszalépett a B)-ligából, helyébe az új alakulat, a CAMT került.

A Sport és Kritika

hétközi száma, mely pénteken reggel jelenik meg, részletesen ismerteti az arad-i divíziós csapatok előkészületeit a vasárnapi bajnoki mérkőzésekre, ugyancsak a teljes vasárnapi bíróküldést adja. A pénteki sportlap ismerteti az eheti tippverseny eredményeit és minden újságárus bódében kapható.

Szombaton nagyszabású szüreti mulatságot rendez a „SLAVIA” sportklub

Szombaton, szeptember 5-én, az arad-i „Slavia” sportklub agilis vezetősége minden tekintetben fényesnek ígérkező szüreti mulatságot rendez az arad-i szerb templom udvarában. Az ünnepély iránt városszerte nagy az érdeklődés, különösen a táncolni vágyó fiatalság körében, miután a rendező bizottság, mely ugy a vezetőség, mint a játékosokból van összeállítva, gondoskodott mindenről, hogy a mulatságon mindenki, vallási és nemzetiségi tekintet nélkül jól érezze magát. A klub hölgygárdája gondoskodott, hogy kitűnő italok, hideg és meleg ételek álljanak a vendégek rendelkezésére. Minden a legolcsóbban lesz kiszolgálva, miután az agilis hölgygárda mindent saját rezsiben rendez, a szőlőtolvajok részére pedig elsőrendű csemege-szőlő áll „rendelkezésre”. A zenét énekhez és tánchoz egy elsőrendű tamburás-zenekar szolgáltatja. Az egyesületi mulatság tiszta jövedelmét a szerelvény-alap javára fordítják. A szüreti mulatság szombaton este 7 órakor kezdődik s akik tévedésből meghívót nem kaptak, azokat az egyesület ezuton tisztelettel meghívja.

Földrengés a Banat-ban

Tegnap reggel, valamint tegnap délután öt órakor újabb földrengést észleltek a Banat-ban, amely legjobban Timișoara-n és Sănmihai Român községben volt észlelhető. Sănmihai Român községben több gazdálkodó háza megrongálódott a földlökések következtében. Ugyancsak hasonló jelenségeket lehetett tapasztalni az ötödik kerületben is.

FORUM

A Cernat-tér, a Cuza Voda- és Gavra-uccák lakóinak panaszai

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Nemcsak a magam, hanem egy városrész lakosságának nevében fordulok b. lapja nyilvánosságához. A General Cernat-tér, valamint a Cuza Voda és az Alexandru Gavra uccák lakosainak panaszáról van szó. Ezekben az uccákban az esti és éjszakai órákban koromsötétség uralkodik, holott éppen ebben a városrészben lenne a legnagyobb szükség a megfelelő világításra, mert ezeket az uccákat csoportokban lepik el a rendőrileg nyilvántartott nők és lovagjaik. Sokszor valósággal életveszélyes ezekben az uccákban a közlekedés, a lakók nyugalma pedig éjszakánként ordítózás és verekedés zaja zavarja meg. De nappal is lehetett volna ezek és ezekhez hasonló jelenetek a békés közlekedést a fenti uccákban, minek következtében érthető, hogy a gyermekek családok nélkülülnek ebből a negyedből, a lakások és a házak értéke csökken, ami a háztulajdonosoknak nagy kárt okoz.

Valóban végső időpontja lenne, hogy az illetékes hatóságok végre megfelelő intézkedéseket fogadjanak és megrendszabályozzák a közrend zavaróit. Egy városrész adófizető polgárságának jogos és méltányos kívánsága ez.

Mély tisztelettel:

EGY RÉGI ELŐFIZETŐ.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkbódében.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

NYILTER.

Zubor Andor, dr. Zubor Imre és özv. Horváth Jánosné Zubor Blanka, az alólirottak nevében is fájdalommal megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édes anyjuk,

özv. Zubor Gyuláné

TOLNAY GÁBRIELLA,

folyó hó 3-án reggel 3 órakor, életének 81-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, hosszas szenvedés után csendesesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 4-én délután 5 órakor fogjuk a felső-temető halottas csarnokából a római katolikus anyaszentegyház szertartása szerint történt be-szentelés után a családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor fog a Főt. Minorita-atyák arad-i templomában az Egek Urának bemutatni.

Arad, 1936. szeptember 3. 4112

Özv. Tessényi Károlyné Tolnay Emilia testvére, Zubor Andorné Verzár Margit menyje, Perlaky Gábor veje, Montagh Pál, Székessy Gyula unoka-vejei, Perlaky Mihály, Montagh Pálné sz. Horváth Magda, Székessy Gyuláné sz. Horváth Ella, Horváth Blanka, Zubor Erna, Zubor Emilia unokái, Perlaky László, Montagh Magdolna, Székessy István, Székessy Lidia déd-unokái.

„PIETATEA” Intreprindere de pompe funebre.
Arad, Strada Eminescu 30.

UJ KONYVEK

Kruif: „Az éhség legyőzői”. Valóságos kalandorok ezek „Az éhség legyőzői”, akikről Kruif remek könyve szól. Hihetetlenül megkapó és humoros, de amellett meglehetősen képekben tárja elénk hőseink álmait és tetteit. Mert ezek az emberek valóban hősök. Közös gondolat vezeti őket, megnövelni a világ buza, hus, vagy egyéb élelmiszer gazdagságát, megővni az egész egyet és ennek érdekében lelkes küzdelmet folytatnak a természet erői, mikroszkopikus titkaival. Sok millió hektárnyi terméketlen földet változtatnak át új buza-fajták felfedezésével a bőséges valószínűségű termőkamrájává. Törhetetlen kutató tevékenységgel fedezik fel ember és állat halálos ellenségeit: a bakteriumokat és hozzáak napvilágra a vitamin és életfenntartó napsugarak titkait. Ők az emberek valódi jötevői, akik álmok és gondolataik megvalósításáért életüket kockáztatják. Ennek a könyvnek színtere az egész világ. Kruif elvezet bennünket az elhagyott orosz steppekre, az amerikai prairikre, a tiszta német tanyákra, ahol Loeffler a száji- és körömfájás okozóit kutatja. Mohler kíséretében végigrobogunk a kaliforniai hegyvidékek elhagyott vidékein és egyik dráma a másik után játszódik le szemünk előtt és mindegyikben ugyanazt a mélyseges emberi veleérzést, tudományosan megalapozott tudást érezzük, amit a szerző többi könyvét is („Akik életünkért harcoltak”, „Bacillus-vadászok”) világsikerré tette. A pompás kötet, amelynek eredeti angol címe „Hunger fighters” 310 lapon, jó kiállításban, Pantheon-kiadásban, fűzve 135 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Babits Mihály: „Az európai irodalom története”. Propaganda kiadás, 730 lapos hatalmas kötetben, propaganda-kiadásban jelent meg Babits Mihály: „Az európai irodalom története c. műve, amelyhez fogható sem a magyar, sem a világirodalomban nincs. Babits Mihály nagy életműve, amely Homerossal kezdődik és az emberi gondolkodás hajnalától kezdve végigvezet a világirodalom egész fejlődési menetén, napjainkig, nemcsak irodalomtörténet, hanem egyben az emberiség és a világ ragyogó kultúrtörténete is. Hogy a könyv örökbecsű és világirodalmi értékű, mutatja, miszerint angol, francia és német kiadása most van kiadás alatt és előkészületben. A hatalmas kötet hófehér, famentes pehelykönnyű papíron, 730 lapon, 150 képpel illusztrálva, kartonált kiadásban azonnal rendelve 149 lei, később 180 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. A mű első kiadása két külön kötetben és pedig I. A Világirodalom kezdetétől a XIX. századig és II. A XIX. századtól napjainkig, kötetenként külön-külön vászonkötésben 116 lei. Kérje a Nyugat kiadványok teljes jegyzékét.

Kirakatrendezés, kiállításdíszítés. Szécsi-Macker József iparművész tanár, aki a francia nagy állami aranyérem tulajdonosa, szakelődő tanár a budapesti kereskedelmi akadémia állandó jellegű nyilvános kirakatrendező, kiállítás és díszítőreklám szaktanfolyamain. „Kirakatrendezés, kiállításdíszítés” címen rendkívül érdekes, hasznos, úgy művészeti, mint reklámtudományi szempontból modern könyvet adott ki, tartalmából kiemeljük: I. rész: Kirakatrendezés. I. Általános kirakat-

Szeplős, pattanásos

PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése.

szemlélet. II. A kirakatrendezés felfogása és munkamenete. III. A kirakati rajz, festés és szövegírás. IV. Kirakatrendezési anyagok leírása és árkiszámítási szokványai. V. Szerszámsmeretek. VI. A színekről. VII. A különféle árunemekből összeállított kirakatok. VIII. A kirakatrendező hivatás. II. rész: Kiállítás és díszítő szokványai. III. rész: Abrák. Abrarész, mely a szerzők használatát, a kirakati mozdulatok tanácsait, a teljes szabadkézi és mértani rajzolás tannemetét, a kirakatírást, a színharmónia-mérést, a selyemárak ráncolását összes lehetőségeit, a ruhatűzés alapelemeit stb. mutatja. A kitűnő kötet hatalmas kép-, rajz- és tervanyaggal, amely a 300 lapos könyvnek majdnem a felét teszi ki, nagy lexikonalakban 165 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum-kiadványok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** szó 2 lei. :-

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel**

Az apróhirdetések előre fizetendők.
az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151.
Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

HÁZASSÁG

FRSS, iskolázott kereskedő egzisztenciáért nőstülne. Válasz fényképpel „Morál” jelígre a kiadóba. 4109

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ügyes akvizitort, ki a helybeli kereskedőknél kedvezően lamert egyén, fixfizetéssel és magas jutalekkel azonnali belépésre felvezzünk. Ajánlatokat „Mozgékony” jelígre az Aradi Közlöny főkiadóba kérünk. 1848

Tanítónő, román, német, délelőttre kisebb gyermekek mellé ajánlkozik. Címet a kiadóba kér. 4099

Konyhakertész keresetetik azonnali belépésre. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal és fizetési igényekkel: Glók Fülöp, Alba-Iulla, Reg. Maria 9. küldendők. 4103

MINDENES leányt azonnali belépésre keres háromtagu család. Jelentkezni Biv. Carol 36. földszint balra. 4107

Románul, németül beszélő hölgyet keresek diamhoz. Földes, Str. Eminescu 86. 4110

LAKÁS

Modern kétszoba. előszoba, fürdőszobás, erkélyes lakás, azonnali kiadó. Csitrom, Str. Mucius Scaevola 36. 4094

ÖZLETEK

Világos gyárhelyiség

minimálisan 120 m² nagyságu, külön irodával, kisebb üzem részére kerestetik. — Ajánlatok „Textil” jelígre Rudolf Mosse hirdetőbe kéretnek. 4108

ELLÁTÁS

Zsidó uricsalád evállal olcsón iskolás leánykát teljes ellátással, zongora használattal. Str. Gojdu 3., I. emelet jobbra. 4100

Elsőrendű ebédkosztol adok havi 550 leiert, kihordásra is. Cím a kiadóhivatalban. 4097

Diákok felveszek teljes ellátással hieumhoz közel. Ozv. Faragóné, Bul. Carol 81., I. em. 4. 4104

Diákok teljes ellátással a központban felveszek. Katona, Biv. Regina Maria 19. 4106

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek kézpénzért óska butorokat, ruhaneveteket, testmüveket, könyveket, szőnyeget, ágynemüt, matracokat, hangszereket, makulátúra-papírt, óskavasat, padlástohmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor. Ciontea 10. 3991

Eladó három 82—86 hlteres kijavított hordó. Margold, Caporal Alexa, jud. Arad. 4102

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villany-csillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,
Arad. Str. Metianu. 982

INGATLAN

Hegyalján kisebb szőlő idei termésel, felszereléssel, szerényigényü kolnával, eladó. Cím a kiadóban. 4098

KÖLÖNFÉLÉK

Templomí ülés férfi részére a zsidó ünnepekre kiadó. Bövebbet Kerpel Istó könyvkereskedés. 4162

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK. SZEPTEMBER 4.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizállás, tőzsde, kulturális hírek. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, tőzsde. 19.04: Rádiózenekar. 19.50: Stravi Cunescu felolvasása. 20.05: A hangverseny folytatása. 20.30: Előadás. 20.45: Massenet „Manon” opera 5 felvonásban az első felvonás szünetében (21.22—21.30: Könyvszemle. A második szünetben (21.55—22.00): Rádióelőadás. A III. felv. szünetében (22.55—23.10): Hírek, sport. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven, 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Hírek. 11.20: Időszéri szemle. (Felolv.) 11.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli hangverszó. 13.05: Smiling Boys jazzzenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Pál Ilonka énekel. Friss Antal gondolkázik zongorakísérettel. 15.40: Hírek, éter. 17.15: A mai Egyiptom. 17.45: Pontos időjelzés. hírek. 18: A nyomtatott könyv bölcsőjénél. 18.30: Magyar nóták Pertis Jenő és cigányzenekarával Közben kb. 18.50: Sportközlemények. 19.30: Az ősz Olaszországban. 20: Hanglemezek. 21: Külügyi negyedóra. 21.15: Hírek 21.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.55: Időjárásjelentés. 23: A rádió szalonzenekara. 24: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20—19.55: Farnadi Edith zongorázik 20—20.25: Az Alföld első lakója. 20.30—20.50: Badacsonyi szüreti bálók régen. 21.40—22.50: Hanglemezek.

Bécs. 8.25—9: Lemezek. 13: Állástalan zenekar Közben: 14: Hangverseny. 15: Heifetz lemezek. 20.30: Szimfonikusok. 22.20: Sirota Leo zongorázik. 0.45—2: Tánclemezek.

Kassa 11.05: Lemez. 12: Lemez. 17.10: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor. Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.10: Rádiózenekar. 19.30: Stamatovics Jerka dalestje. 20.50: Oboaverseny. 23.20—24: Lemezek.

Deutschlandsender. 7: Lemezek. 11: Hangképek. 13: Zenekar. 14: Könnyű zene. 15: Tarka óra. 16.35: Ifjúsági zene. 19.30: Schumann dalok. 20: Ének- és zenekar. 24: Tánczenekar.

Róma. 20: Lemezek. 20.20: Vegyes zene. 21.05: Lemezek. 21.40: Pietri: Primarosa, háromfelvonásos operett. Utána tánczene.

SZOMBAT. SZEPTEMBER 5.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizállás, tőzsde, közlemények, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. gramofonlemezeken. 14.50: Sporttudósítás a kerékpárversenyről. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés. 19.08: Katonazenekar fuvós hangversenye. 20.05: Rádióegyetem. Dr. Aurel Voina felolvasása. 20.25: Gramofonlemez. 21.00: Felolvasás az iskolai muzeumokról. 21.15: A rádiózenekar hangversenye. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Jazz-zene közvetítése. 23.45: Hírek a külföld számára. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Zsoldos László elbeszéléseiből. 11.45: Mit nézzünk meg? 13: Déli hangverszó. 13.05: Követítés Tihanyból. 13.45: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 15.40: Hírek, éter. 17.15: Közégti Teréz énekel. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Muraköz. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19.15: A rádió elterjedéséről. 19.30: Hanglemezek. 20.30: Rátkai Márton előadestje. 21.30: Budapesti Hangversenyzenekar 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Kiss Béla és cigányzenekara műsorából. 24: Jazz-zenekar műsora. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.55—20.25: Művészeti felőra 21—21.40: Hanglemezek. 21.45—22.05: Hírek.

Bécs. 8.25—9: Filmlémezek. 11.50: Citalemezek. 13: Könnyű lemezek. 14.10: Debussy. Ravel és Dukas lemezek. 16.15: Mandollzene. 18: Kivánságlemezek. 23.10: Bariton dalok hárfakísérettel. 0.15—2: Tánczene.

Bruxelles. 21: Straus O: A csokoládékatona, operett.

Kassa. 11.05: Lemez. 13.35: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor. Utána Perényi István magyar népdalokat énekel cigányzenekar kíséretével

Prága 21.20: Strauss János: A denevér operett.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Minikovic énekesnő dalestje. 18.50: Népdalok. 19.20: Lemezek. 20.50: Rádiózenekar. 22: Népdalok. 23.20: Vendégül zene. 24—0.30: Tánclemezek.

Deutschlandsender. 7.30: Lemezek. 13: Hangverseny. 17: Tarka hangverseny. 19: Ének- és zenekar. 21.10: Vidámjáték. Strauss János: A cigánybaró című operettje alapján. 1: Tánczenekar.

Legújabb jelentéseink:

A G.P.U büntetőosztagának véres közelharca a földmunkásokkal

Tizennyolcezer embert tartóztattak le az elmúlt héten

Berlinből jelentik: A lapok jelentése szerint Kievből híre érkezett annak, hogy Asserbaidzsán szovjetköztársaságban a földmunkások nem szolgáltatták be a kötelező buzamennyiséget, mert a termés gyenge volt. A GPU büntetőosztagát vasvillákkal fogadták, majd közelharca került a sor, amelyben mindkét fél több halottat és sebesültet vesztett; de végül is elfojtották a lázadást. A vezetőket rövid tárgyalás után agyonlőtték. Az egész falu lakosságát Szibériába telepítették át büntetéképpen.

A Daily Express jelenti Moszkvából: Az elmúlt héten a GPU szervezetei 18 ezer em-

bert tartóztattak le. A moszkvai Lubjanka fogház tömve van a letartóztatott állítólagos trockijistákkal. A letartóztatottak között van Galler tengernagy, a balti flotta parancsnoka is.

Bucharin, Radek és Rykov az őrizetbe helyezettek között

Leningrádból jelentik: Beavatott körök szerint megfelelnek a valóságnak azok a külföldi híradások, amelyek szerint Abasnikovot, Kutnenovot és több más tábornokot letartóztattak. A jobb- és baloldali ellenzéki csoportok tagjait, közöttük Bucharint, Radeket és Rykovot szintén őrizetbe vették.

Súlyosan megsértették Oroszországban a visszatérő japán olimpiai csapatot

A német lapok nagy cikkekben számolnak be arról az incidensről, amely a Tokióba visszautazó japán olimpiai csapatot szovjetföldön érte. A hatóságok felügyelet alá helyezték a japán olimpiakonokat, majd a csapat vezetőjétől, aki Berlinben átnyújtotta Hitler kancellárnak Tokió város ajándékát, elkobozták a né-

met kancellártól kapott és sajátkezű aláírásával ellátott fényképet és egy diszes tört. A lapok rámutatnak arra, hogy a szovjet hatóságok megsértették ezzel a nemzetközi szokásokat és kijelentik, hogy ezután a tokiói olimpiásra a tengeri utat veszik igénybe az olimpiai kiküldöttek, nehogy kénytelenek legyenek szovjetföldön átutazni.

Kényszerleszállást végeztek a London—newyorki sztratoszféra-repülők

Newyorkból jelentik: A Lady of Peace repülőgép, amelyet Merrill ismert pilóta vezet, fedélzetén Richmann színésszel tegnap, angol időszámítás szerint 20 óra 37 perckor elindult Newyorkból Európába, illetve London felé. A pilóta megkísérli a Newyork—London közötti utat megtételét leszállás nélkül és az utat 33 óránál rövidebb idő alatt akarja megtenni sztratoszférában. A repülőgépnek 225 lóerős motorja van és szárnyait gumminibalonokkal szerelték fel, hogy kényszerleszállás esetén a tengeren sokáig felszínen maradhasson.

Ujabb jelentés szerint Dél-Walesben, Carmantenshire közelében az amerikai repülők kényszerleszállást végeztek. A két repülőnek nem történt bajuk, gépük csak könnyebben rongálódtak meg.

Merill amerikai repülő megérkezése után nyilatkozott az újságíróknak és elmondotta, hogy állandóan három ezer méteres magasságban repültek és utjuk nagyszerű volt, mert minden tökéletesen működött. Kijelentette az újságírók kérdésére, hogy nem fordulnak vissza nyomban.

Tűzharc a csendőrök és banditák között két holttest miatt

Constanța közelében egy rablóbanda tagjai el akarták lopni két agyonlőtt társuk holttestét

Constanța-ból jelentik: A közeli Adam Kliei községben véres események folytak le. A község lakosai tegnap két banditát lopási kísérleten értek rajta, mire megtámadták őket és több revolverlövessel agyonlőtték a banditákat. A két bandita, Marin és Puricica Gheorghe holttestét a község határában hagyták, mire a rablóbanda többi tagjai az egyik

megölt bandita bátyjával élükön, el akarták lopni a holttesteket, hogy ők földeljék el.

Időközben azonban értesítették a csendőröket a lefolyt eseményekről és a holttestek mellett csendőrök álltak éjszaka őrt. A banditák és a csendőrök között tűzharc keletkezett, amelynek következtében több könnyebb sérülés történt, majd a banditák megfutamodtak.

Az olasz flotta legnagyobb cirkálója a spanyol vizekre indult

— Tárgyalások a polgárháboru emberségesebbé tétele érdekében —

Rómából jelentik: Az olasz kormány rendelkezése Olaszország flottájának legnagyobb cirkálója, a „Pola” elindult Barcelona felé. Itt csatlakozik egy másik cirkálóhoz, amely a spanyol forradalom kitörése óta tartózkodik spanyol vizeken.

Burgosi hírek szerint a Hendayeban tartózkodó diplomaták megkezdték tárgyalásai-

kat a polgárháboru emberségesebbé tétele érdekében. A burgosi kormány a diplomaták felszólítására közölte, hogy hajlandó résztvenni a tárgyalásokban és most már csak a madridi kormány válasza hiányzik.

Késő éjszaka érkezett je'entések szerint a félkelők még mindig nem foglalták el Behobiát, amely előtt véres harc folyik.

Carol király,

Mihal trónörökös és Antonescu külügyminiszter Prágába utaznak

Prágából jelentik: A külpolitikai kérdésekben szokás szerint jól értesült Lidove Novini értesülése szerint Carol király, Mihai trónörökös és Antonescu külügyminiszter kíséretében október végén Prágába érkezik, hogy résztvegyen az október 28-án tartandó cseh nemzeti ünnepeken. A lap a látogatásnak nagy jelentőséget tulajdonít.

Irak külügyminisztere Edward királynak beszámol a palesztinai közvetítési kísérletéről

Isztambul-ból jelentik: Csütörtökön Isztambulba érkezett Nuri pasa, Irak külügyminisztere, aki köztudomás szerint lépéseket tett a palesztinai arab nemzeti bizottságnál az elmentétek elismítésére. Hir szerint Nuri pasa kihallgatáson jelenik meg az ugyancsak Isztambulba érkezett Edward király előtt, akinek beszámol közvetítési kísérletéről (Rador.)

Münchenbe érkezett

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök ma reggel 9 órakor elutazott Budapestről. A repülőgép 10 óra tájban szállt el Bécs fölé és negyed 12 órakor már leszállt a müncheni repülőtéren. Innen a magyar kormányelnök autón folytatta útját abba a szanatóriumba, amelyet számára kijelöltek.

A Magyarország értesülése szerint Gömbös Gyula ma délben háromnegyed 12 órakor telefonon felhívta Münchenből a magyar miniszterelnökséget és Búrczy István miniszterelnökségi államtitkárnak elmondotta, hogy a repülőgépe gyönyörű időben, simán érkezett meg Münchenbe. Az utja mindvégig nagyon kellemes volt. Közölte a magyar kormányelnök azt is, hogy a repülőtérről azonnal a szanatóriumba hajtát.

Gömbös Gyula feleségével és magántitkárával tette meg az utat Münchenig. A lapok értesülése szerint Gömbös felesége nem megy be férjével együtt a szanatóriumba, hanem néhány napot Münchenben tölt és egy szállodában szállt meg.

Pénteken fogadja Hitler

Lloyd Georget

Berlinből jelentik: Lloyd George — környezetete információja szerint — egy hetet tölt Berchtesgadenben, ahol holnap fogadja Hitler kancellár az angol államférfiut.

Repülőkatasztrófa

hat halottal

Anchorageból jelentik: Az Alaska-félszigeten levő Anchorage köze'ében egy utasszállító repülőgép lezuhant. Hat utas meghalt.

Felborult Edward király csónakja

Az angol király a Dardanellákon

Athénből jelentik: Tegnap este 8 óra tájban Edward angol király Arbista közelében egy evezős-csónakba szállt, amikor egy motorcsónak száguldott el mellette, a motorcsónak által előidézett magas hullámverés felfordította az uralkodó csónakját és a király beleesett a vízbe. A motorcsónakról észrevették a balesetet, azonnal visszafordultak és kimentették az uralkodót, akinek semmi komolyabb baja nem történt.

Az angol király jachtjával Imbros szigete körül hajózik és csütörtökön megszemlélte a Dardanellákat és az ősi trójai romokat is.